

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Druk nr 1258

Warszawa, 22 grudnia 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do reprezentowania mojego stanowiska w toku prac nad projektem ustawy upoważniam Pana Aleksandra Marka Szczygło Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

(-) Lech Kaczyński

USTAWA

z dnia

2006 r.

o zmianie ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów

Art. 1.

W ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. Nr 218, poz. 1592) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb ujawniania informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa oraz treści tych dokumentów, znajdujących się w archiwum Instytutu Pamięi Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwanego dalej „Instytutem Pamięi Narodowej” oraz tryb składania oraz oceny zgodności z prawdą oświadczeń dotyczących pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.”;

2) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. Współpracą w rozumieniu ustawy jest świadoma i tajna współpraca z ogniwami operacyjnymi lub śledczymi organów bezpieczeństwa państwa w charakterze tajnego informatora lub pomocnika przy operacyjnym zdobywaniu informacji.

2. Współpracą w rozumieniu ustawy jest również działanie, którego obowiązek wynikał z ustawy obowiązującej w czasie tego działania w związku z pełnioną funkcją, zajmowanym stanowiskiem, wykonywaną pracą lub pełnioną służbą, jeżeli informacje przekazywane organom bezpieczeństwa państwa stwarzały zagrożenie dla wolności i praw człowieka i obywatela oraz dóbr osobistych innych osób.

3. Służbą w rozumieniu ustawy nie jest pełnienie jej w organach, o których mowa w art. 2, którego obowiązek wynikał z ustawy obowiązującej w tym czasie.”;

3) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Osobami pełniącymi funkcję publiczną w rozumieniu ustawy są:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) poseł, senator, poseł do Parlamentu Europejskiego;
- 3) osoba zajmująca kierownicze stanowisko państwowe w rozumieniu ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz.U. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.);
- 4) członek Rady Polityki Pieniężnej;
- 5) członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego;
- 6) członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej;
- 7) Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia i jego zastępca;
- 8) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i jego zastępca;
- 9) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i jego zastępca;
- 10) Przewodniczący, Zastępcy Przewodniczącego oraz członkowie Komisji Nadzoru Finansowego;
- 11) osoby wchodzące w skład służby zagranicznej w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz.U. Nr 128, poz. 1403 oraz z 2004 r. Nr 273, poz. 2703);
- 12) osoby powołane lub mianowane na podstawie przepisów innych ustaw na inne, niż wymienione w pkt 3 - 11 i pkt 14, stanowiska przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Sejm, Prezydium Sejmu, Senat, Prezydium Senatu, Sejm i Senat, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu lub Prezesa Rady Ministrów;
- 13) prezes sądu;
- 14) sędzia i prokurator;
- 15) kierownik powszechnej lub wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury;
- 16) radca i starszy radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa;
- 17) organ i członek organu jednostki samorządu terytorialnego, organu związku jednostek samorządu terytorialnego oraz organu jednostki pomocniczej samorządu terytorialnego, której obowiązek utworzenia wynika z ustawy;
- 18) rektor i prorektor publicznej lub niepublicznej szkoły wyższej, członek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów;
- 19) członek rady nadzorczej, członek zarządu, dyrektor programu i jego zastępca, wydawca lub autor programu publicystycznego lub informacyjnego oraz dyrektor terenowego oddziału i agencji „Telewizji Polskiej - Spółka Akcyjna” i „Polskiego Radia - Spółka Akcyjna”, a także

członek Zarządu, członek Rady Nadzorczej oraz członek Rady Programowej „Polskiej Agencji Prasowej - Spółka Akcyjna”, dyrektor oddziału, dyrektor biura, redaktor naczelny „Polskiej Agencji Prasowej - Spółka Akcyjna” oraz dyrektor i członek rady nadzorczej spółki radiofonii regionalnej;

- 20) członek zarządu lub rady nadzorczej osoby prawnej, która uzyskała koncesję na rozpowszechnianie programów radiowych lub telewizyjnych, członek zarządu, rady nadzorczej lub wspólnik spółki osobowej, która uzyskała taką koncesję oraz osoba fizyczna, która uzyskała taką koncesję;
- 21) członek zarządu lub rady nadzorczej wydawcy, wspólnik spółki osobowej będącej wydawcą lub osoba fizyczna będąca wydawcą w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz.U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.), a także redaktor naczelny w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe;
- 22) dyrektor generalny Najwyższej Izby Kontroli oraz pracownicy Najwyższej Izby Kontroli nadzorujący lub wykonujący czynności kontrolne;
- 23) pracownicy urzędów państwowych oraz członkowie korpusu służby cywilnej, zajmujący kierownicze stanowiska:
 - a) w urzędach organów władzy publicznej, w tym naczelnych i centralnych organach administracji państwowej: dyrektora departamentu lub jednostki równorzędnej, jego zastępcy oraz naczelnika wydziału lub jednostki równorzędnej,
 - b) w administracji rządowej w województwie: dyrektora i jego zastępcy, kierownika zespolonej służby, inspekcji lub straży i jego zastępcy, kierownika w organie administracji niezespolonej i jego zastępcy;
- 24) osoba zajmująca wysokie stanowisko państwowe w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych (Dz.U. Nr, poz. 1217), inne niż wymienione w pkt 3, pkt 7, pkt 11, i pkt 23;
- 25) pracownicy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego zajmujący stanowiska dyrektora pionu, dyrektora departamentu lub jednostki równorzędnej, jego zastępcy oraz naczelnika wydziału lub jednostki równorzędnej;
- 26) pracownicy Instytutu Pamięci Narodowej;
- 27) członek Rady Narodowego Funduszu Zdrowia, dyrektor i zastępcy dyrektora oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, dyrektor i zastępcy dyrektora departamentów (komórek równorzędnych) w centrali Narodowego Funduszu Zdrowia oraz główny księgowy Narodowego Funduszu Zdrowia;

- 28) dyrektor (kierownik) komórki organizacyjnej w centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dyrektor oddziału w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i jego zastępcy;
- 29) dyrektor biura centrali Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, dyrektor oddziału regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i jego zastępcy;
- 30) skarbnik województwa, powiatu lub gminy oraz sekretarz gminy;
- 31) prezes, wiceprezes i członkowie samorządowych kolegiów odwoławczych;
- 32) pracownicy regionalnych izb obrachunkowych zajmujący stanowiska: prezesa, członka kolegium, naczelnika wydziału oraz inspektora do spraw kontroli;
- 33) Dyrektor Generalny Poczty Polskiej i jego zastępcy oraz członek Rady Poczty Polskiej;
- 34) członek zarządu, członek rady nadzorczej banku państwowego;
- 35) dyrektor przedsiębiorstwa państwowego, jego zastępca oraz osoba zarządzająca przedsiębiorstwem na podstawie umowy o zarządzanie przedsiębiorstwem państwowym;
- 36) osoba sprawująca zarząd w spółce powstałej w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego, której sprawowanie zarządu zlecono w oparciu o art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz.U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.);
- 37) członek zarządu, członek rady nadzorczej spółki handlowej z udziałem Skarbu Państwa, w której udział Skarbu Państwa przekracza 50 % kapitału zakładowego lub 50 % liczby akcji;
- 38) członek zarządu, członek rady nadzorczej reprezentujący samorząd terytorialny w spółce handlowej z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, w której udział jednostki samorządu terytorialnego przekracza 50 % kapitału zakładowego lub 50 % liczby akcji;
- 39) pracownicy nauki i szkolnictwa wyższego:
 - a) pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, profesora wizytującego, docenta, adiunkta lub starszego wykładowcy,
 - b) osoba zajmująca w publicznej lub niepublicznej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk lub w jednostkach badawczo-rozwojowych stanowisko kierownika lub zastępcy kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej w szczególności dziekana albo prodziekana wydziału,
 - c) osoba zajmująca w publicznej lub niepublicznej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk lub w jednostkach badawczo-rozwojowych stanowisko dyrektora instytutu, wicedyrektora instytutu, kanclerza, kwestora, prezesa, wiceprezesa, sekretarza naukowego;

- 40) dyrektor szkoły publicznej lub niepublicznej;
 - 41) adwokat, radca prawny, notariusz;
 - 42) biegły rewident;
 - 43) doradca podatkowy;
 - 44) dziennikarz w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe;
 - 45) członek organu zarządzającego, organu nadzoru lub organu kontroli wewnętrznej polskiego związku sportowego lub spółki kapitałowej zarządzającej ligą zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz.U. Nr 155, poz. 1298 oraz z 2006 r. Nr 64, poz. 448);”;
- 4) art. 5 i art. 6 uchyla się;
- 5) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:
„Oświadczenia i rejestr oświadczeń”;
- 6) art. 7-13 otrzymują brzmienie:
- „Art. 7. 1. Obowiązek złożenia oświadczenia, dotyczącego pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r., zwanego dalej "oświadczeniem lustracyjnym", mają osoby, o których mowa w art. 4, urodzone przed dniem 1 sierpnia 1972 r.
2. Oświadczenie lustracyjne składa się w chwili wyrażenia zgody na kandydowanie lub zgody na objęcie lub wykonywanie funkcji.
3. Złożenie oświadczenia lustracyjnego powoduje wygaśnięcie obowiązku jego powtórnego złożenia w przypadku późniejszego kandydowania lub wykonywania funkcji publicznej, z którą związany jest obowiązek złożenia oświadczenia.
4. Tryb składania oświadczeń przez osoby, o których mowa w art. 4 pkt 1, 2 i 17, określają przepisy odpowiednich ordynacji wyborczych.
5. Organy, którym składane są oświadczenia lustracyjne przekazują je niezwłocznie do Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej celem rozpoznania w trybie określonym w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.
- Art. 8. Właściwym organem do przedłożenia oświadczenia lustracyjnego, w stosunku do osób kandydujących na funkcję publiczną, o której mowa w art. 4, jest:
- 1) pkt 1 i 2 - Państwowa Komisja Wyborcza;
 - 2) pkt 3:

- a) w stosunku do osoby desygnowanej na stanowisko Prezesa Rady Ministrów - Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej lub Prezes Rady Ministrów - powołujący lub mianujący,
 - c) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje, wybiera lub mianuje Sejm, Prezydium Sejmu, Sejm i Senat lub Marszałek Sejmu - Marszałek Sejmu,
 - d) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje Senat lub Marszałek Senatu - Marszałek Senatu,
 - e) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje organ inny niż wymienione w lit. b - d – organ powołujący lub mianujący;
- 3) pkt 4 – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 4) pkt 5 - Prezes Narodowego Banku Polskiego;
 - 5) pkt 6 - właściwy organ wybierający lub powołujący;
 - 6) pkt 7 - minister właściwy do spraw zdrowia;
 - 7) pkt 8 - Prezes Rady Ministrów;
 - 8) pkt 9 - minister właściwy do spraw rozwoju wsi;
 - 9) pkt 10 - właściwy organ powołujący, wyznaczający lub delegujący;
 - 10) pkt 11 - minister właściwy do spraw zagranicznych;
 - 11) pkt 12 - właściwy organ powołujący lub mianujący;
 - 12) pkt 13 - Minister Sprawiedliwości;
 - 13) pkt 14:
 - a) w stosunku do kandydata na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego lub sędziego Trybunału Stanu - Marszałek Sejmu,
 - b) w stosunku do osoby niebędącej sędzią, ubiegającej się o stanowisko sędziego Sądu Najwyższego – Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
 - c) w stosunku do osoby niebędącej sędzią, ubiegającej się o stanowisko sędziego sądu administracyjnego - Krajowa Rada Sądownictwa,
 - d) w stosunku do kandydata na stanowisko sędziego sądu powszechnego lub wojskowego - Krajowa Rada Sądownictwa,
 - e) w stosunku do kandydata na stanowisko prokuratorskie - Prokurator Generalny;
 - 14) pkt 15 - Prokurator Generalny;
 - 15) pkt 16 - Prezes Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa;
 - 16) pkt 17 - w stosunku do osoby ubiegającej się o funkcję organu lub członka organu jednostki samorządu terytorialnego pochodzącego z wyborów powszechnych – właściwa komisja wyborcza; w stosunku do pozostałych osób – właściwy wojewoda;
 - 17) pkt 18 – minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego;
 - 18) pkt 19 - minister właściwy do spraw Skarbu Państwa;

- 19) pkt 20 - właściwy organ koncesyjny;
- 20) pkt 21:
 - a) w stosunku do członka zarządu lub rady nadzorczej wydawcy, współnika spółki osobowej będącej wydawcą lub osoby fizycznej będącej wydawcą w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe - właściwy organ rejestracyjny,
 - b) w stosunku do redaktora naczelnego w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe - właściwy wydawca w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe;
- 21) pkt 22 - Prezes Najwyższej Izby Kontroli;
- 22) pkt 23:
 - a) lit. a - odpowiednio właściwy minister lub kierownik urzędu centralnego,
 - b) lit. b - właściwy wojewoda;
- 23) pkt 24 – właściwy organ powołujący;
- 24) pkt 25 – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego;
- 25) pkt 26 - Prezes Instytutu Pamięci Narodowej;
- 26) pkt 27 - minister właściwy do spraw zdrowia;
- 27) pkt 28 - Prezes Rady Ministrów;
- 28) pkt 29 - minister właściwy do spraw rozwoju wsi;
- 29) pkt 30 - właściwy organ powołujący;
- 30) pkt 31 - Prezes Rady Ministrów;
- 31) pkt 32 - w stosunku do kandydata na prezesa regionalnej izby obrachunkowej - Prezes Rady Ministrów oraz w stosunku do kandydata na członka kolegium regionalnej izby obrachunkowej, a także naczelnika wydziału lub inspektora do spraw kontroli w regionalnej izbie obrachunkowej - prezes tej izby;
- 32) pkt 33 - minister właściwy do spraw łączności;
- 33) pkt 34 - Prezes Rady Ministrów;
- 34) pkt 35 – właściwy organ założycielski;
- 35) pkt 44 i 45– minister właściwy do spraw Skarbu Państwa;
- 36) pkt 38 – właściwy wojewoda;
- 37) pkt 39 - właściwy rektor lub kierownik jednostki zatrudniającej;
- 38) pkt 40 - właściwy kurator oświaty;
- 39) pkt 41:
 - a) w stosunku do osoby ubiegającej się o wpis na listę adwokatów lub radców prawnych - właściwa okręgowa rada adwokacka lub okręgowa izba radców prawnych,
 - b) w stosunku do osoby ubiegającej się o powołanie do wykonywania zawodu notariusza - Minister Sprawiedliwości;
- 40) pkt 42 – Krajowa Rada Biegłych Rewidentów;
- 41) pkt 43 – Krajowa Rada Doradców Podatkowych;

42) pkt 44 - pracodawca, z tym że w stosunku do osoby niezatrudnionej w formie umowy o pracę – redaktor naczelny przyjmujący materiał do wykorzystania;

43) pkt 45 – minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu.

Art. 9. Osoby składające oświadczenie lustracyjne, w zakresie jego treści, są zwolnione z mocy prawa z obowiązku zachowania tajemnicy państwowej i służbowej.

Art. 10. Wzór oświadczenia lustracyjnego stanowi załącznik Nr 1 do ustawy.

Art.11.1. Tworzy się rejestr oświadczeń lustracyjnych, zwany dalej „rejestrem”, publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w formie elektronicznej. Dane osobowe udostępniane w rejestrze, z wyjątkiem danych adresowych i numeru PESEL, są jawne i nie podlegają ochronie danych osobowych.

2. Powszechny dostęp do danych zawartych w oświadczeniach lustracyjnych w części A załącznika do ustawy zapewnia się poprzez zamieszczenie w rejestrze elektronicznych (cyfrowych) kopii oświadczeń, katalogowanych alfabetycznie i zawierających imię i nazwisko (imiona i nazwiska), datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców osoby, która złożyła oświadczenie.

3. W elektronicznych (cyfrowych) kopiach oświadczeń lustracyjnych zamieszczanych w rejestrze dane adresowe oraz numery PESEL powinny zostać zakryte lub usunięte tak, aby ich odczytanie nie było możliwe.

Art. 12. Zamieszczenie w rejestrze danych zawartych w części B załącznika do ustawy, dotyczących funkcji i czasu jej pełnienia w organach bezpieczeństwa państwa przez osobę składającą oświadczenie lustracyjne, następuje za zgodą tej osoby. Informacja o braku zgody ujawniana jest w rejestrze wraz z elektroniczną (cyfrową) kopią oświadczenia lustracyjnego.

Art. 13. Treść oświadczenia lustracyjnego kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, posła lub senatora, posła do Parlamentu Europejskiego oraz kandydata na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i członka organu jednostki samorządu terytorialnego pochodzącego z wyborów powszechnych, stwierdzającego fakt ich pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi, podaje się do publicznej wiadomości również w obwieszczeniu wyborczym.”;

7) art. 14-16 uchyla się;

8) rozdział 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„Rozdział 3
Postępowanie lustracyjne

- Art. 17. W sprawach zgodności z prawdą oświadczeń lustracyjnych orzeka, w składzie 3 sędziów, sąd okręgowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie lustracyjne.
- Art. 18. 1. Rozprawa w postępowaniu lustracyjnym odbywa się jawnie, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Sąd może wyłączyć jawność części rozprawy:
- 1) na wniosek osoby lustrowanej, w zakresie w jakim mogą zostać ujawnione okoliczności dotyczące tej osoby, o których mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 i 4, albo
 - 2) z urzędu, w zakresie w jakim mogą zostać ujawnione okoliczności, o których mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 i 4, dotyczące innej osoby lub innych osób, chyba że były one pracownikami lub funkcjonariuszami organów bezpieczeństwa państwa.
3. Akta zakończonych postępowań lustracyjnych, przeprowadzonych bez wyłączenia jawności rozprawy, są jawne.
4. W terminie 7 dni od wydania orzeczenia sąd wydaje postanowienie w sprawie jawności akt postępowania lustracyjnego, w zakresie w jakim postępowanie prowadzono z wyłączeniem jawności, albo odmawia ich ujawnienia. Sąd postanawia o jawności akt w przypadku, gdy nie zostały w nich ujawnione okoliczności, o których mowa w ust. 2. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.
5. Każdy ma prawo wystąpić z wnioskiem do Instytutu Pamięi Narodowej o udostępnienie do wglądu kopii akt sprawy lustracyjnej zakończonej prawomocnym orzeczeniem sądu. Przepis art. 22 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
- Art. 19. W zakresie nieuregulowanym przepisami niniejszej ustawy w postępowaniu lustracyjnym, w tym odwoławczym oraz kasacyjnym, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.
- Art. 20. 1. Wszczęcie postępowania lustracyjnego następuje, z zastrzeżeniem ust. 3-5, na wniosek prokuratora Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięi Narodowej.

2. Prokurator Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej występuje z wnioskiem do Sądu w przypadku powstania wątpliwości co do zgodności oświadczenia lustracyjnego z prawdą. Czynności związane z rozpoznawaniem oświadczeń lustracyjnych i kierowaniem do Sądu wniosków o wszczęcie postępowania lustracyjnego określa ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.
3. Sąd wszczyna postępowanie z urzędu na wniosek osoby, która złożyła oświadczenie lustracyjne, stwierdzające fakt jej pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi, a domaga się ustalenia, że jej praca, służba lub współpraca była wymuszona poprzez groźbę utraty życia lub zdrowia przez nią lub osoby jej najbliższe w rozumieniu Kodeksu karnego.
4. Sąd wszczyna postępowanie z urzędu na wniosek osoby, która nie zgadza się z informacją dotyczącą jej osoby, zawartą w katalogu, o którym mowa w art. 52a pkt 5 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej, i złożyła oświadczenie lustracyjne.
5. Wniosek o wszczęcie postępowania może złożyć do Sądu również osoba, która przed dniem wejścia w życie ustawy pełniła funkcję publiczną, o której mowa w art. 4, która została publicznie pomówiona o fakt pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r., i złożyła oświadczenie lustracyjne.
6. W przypadku, gdy osoba, o której mowa w ust. 4 i 5, przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania nie składała oświadczenia lustracyjnego w związku z pełnieniem funkcji publicznej, o której mowa w art. 4, oświadczenie lustracyjne składane jest do Sądu wraz z wnioskiem. Sąd niezwłocznie przekazuje kopię oświadczenia lustracyjnego do Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej, celem zamieszczenia w rejestrze, o którym mowa w art. 11 ust. 1.
7. Informacje o wszczęciu postępowania lustracyjnego oraz o sposobie jego zakończenia, w tym treść orzeczeń sądu kończących postępowanie w każdej instancji, zamieszczane są w rejestrze, o którym mowa w art. 11 ust. 1, jako załącznik do elektronicznej (cyfrowej) kopii oświadczenia lustracyjnego.

- Art. 21. Do osoby poddanej postępowaniu lustracyjnemu, zwanej dalej "osobą lustrowaną", mają zastosowanie przepisy dotyczące oskarżonego w postępowaniu karnym.
- Art. 21a. 1. Postępowanie lustracyjne w pierwszej instancji kończy się wydaniem orzeczenia na piśmie. Do orzeczenia stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wyroku.
2. Sąd wydaje orzeczenie stwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego lub stwierdzające, że oświadczenie było prawdziwe. Orzeczenia Sądu wymagają uzasadnienia.
3. W przypadku gdy w trakcie postępowania lustracyjnego zostanie stwierdzone, iż osoba lustrowana, podejmując pracę lub służbę w organach bezpieczeństwa państwa albo współpracę z nimi, działała pod przymusem w obawie utraty życia lub zdrowia przez nią lub przez osoby dla niej najbliższe w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego, fakt ten podawany jest w orzeczeniu Sądu.
- Art. 21b. 1. Orzeczenie Sądu wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie stronie.
2. W terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia stronie przysługuje apelacja, w której może ona również złożyć wnioski dowodowe.
3. Apelację rozpoznaje się na rozprawie.
4. Sąd wyznacza termin rozprawy nie później niż na 30 dzień od dnia otrzymania odwołania.
5. Orzeczenie Sądu wydane w drugiej instancji jest prawomocne. Uzasadnienie orzeczenia sporządza się z urzędu w terminie 30 dni od daty wydania orzeczenia.
6. Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny oraz - na wniosek osoby lustrowanej - Rzecznik Praw Obywatelskich może od orzeczenia Sądu wydanego w drugiej instancji wnieść kasację, jeżeli orzeczenie rażąco narusza prawo lub jego utrzymanie w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe.
7. Do wniosku osoby lustrowanej, o którym mowa w ust. 6, załącza się orzeczenie Sądu wydane w drugiej instancji wraz z uzasadnieniem.
8. Termin do wniesienia kasacji wynosi 12 miesięcy od daty wydania orzeczenia.
9. Kasacja w stosunku do tej samej osoby lustrowanej i od tego samego orzeczenia może być wniesiona tylko raz.
10. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w terminie 3 miesięcy od daty jej wniesienia.

Art. 21c. Po otrzymaniu od Państwowej Komisji Wyborczej oświadczenia kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej lub informacji, o której mowa w art. 40b ust. 2 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 z późn. zm.), Sąd wydaje orzeczenie w pierwszej instancji w terminie 21 dni, a w drugiej instancji w terminie 14 dni. Orzeczenie sądu niezwłocznie doręcza się Państwowej Komisji Wyborczej.

Art. 21d. 1. Do wznowienia postępowania lustracyjnego, w zakresie nie uregulowanym przepisami niniejszej ustawy, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

2. Postępowanie lustracyjne zakończone prawomocnym orzeczeniem wznawia się, jeżeli:

1) w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, które zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że przestępstwo to mogło mieć wpływ na treść orzeczenia,

2) po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody nie znane przedtem sądowi, wskazujące na to, że prawomocne orzeczenie z powodu nowych faktów i dowodów jest oczywiście niesłuszne.

3. Postępowania na niekorzyść osoby lustrowanej nie wznawia się po upływie 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia.

4. Postępowanie lustracyjne może być wznowione z urzędu, na wniosek osoby, w sprawie której wydano prawomocne orzeczenie lub na wniosek dyrektora Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej.

5. W razie śmierci osoby, w sprawie której wydano prawomocne orzeczenie, wniosek o wznowienie postępowania lustracyjnego na jej korzyść może także złożyć osoba najbliższa zmarłego w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego.

Art. 21f. 1. Prawomocne orzeczenie sądu, stwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, traktuje się jako obligatoryjną przesłankę pozbawienia tej osoby pełnionej przez nią funkcji publicznej, o której mowa w art. 4 pkt 2-45, z zastrzeżeniem art. 21g.

2. Orzeczenie sądu, o którym mowa w ust. 1, Prezes sądu przesyła podmiotowi właściwemu w sprawie pozbawienia osoby lustrowanej pełnienia funkcji publicznej.

3. Pozbawienie osoby lustrowanej pełnionej przez nią funkcji publicznej następuje z mocy prawa z dniem doręczenia podmiotowi, o którym mowa w ust. 2, orzeczenia sądu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 21g. 1. Przepisy art. 21f ust. 1 i 3 nie dotyczą sędziów, którzy w tym zakresie podlegają sądownictwu dyscyplinarnemu. Przepis art. 21f ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Za złożenie przez sędziego niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu, sąd dyscyplinarny orzeka karę złożenia sędziego z urzędu. Przepisów o przedawnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym nie stosuje się.

3. Z żądaniem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w sprawach określonych w ust. 2, oprócz podmiotów, o których mowa w art. 114 §1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.), może wystąpić prokurator Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej.

Art. 21h. Prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego powoduje pozbawienie tej osoby na lat 10 biernego prawa wyborczego na urząd Prezydenta.

Art. 21i. W terminie 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenie sądu, stwierdzającego fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, osoba, wobec której wydano to orzeczenie, nie może pełnić funkcji publicznych, o których mowa w art. 4.

Rozdział 4

Dostęp do informacji zawartych w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa dotyczących niektórych osób pełniących funkcje publiczne

Art.22. 1. Każdemu przysługuje prawo dostępu do informacji zawartych w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa, znajdujących się w Instytucie Pamięci Narodowej, dotyczących:

- 1) Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej;

- 3) posłów i senatorów oraz posłów do Parlamentu Europejskiego;
- 4) Prezesa Rady Ministrów i członków Rady Ministrów;
- 5) Prezesa Sądu Najwyższego i Prezesów Izb Sądu Najwyższego oraz sędziów Sądu Najwyższego;
- 6) Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego oraz sędziów Trybunału Konstytucyjnego;
- 7) Prezesa i wiceprezesów Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- 8) Przewodniczącego Trybunału Stanu, zastępców przewodniczącego Trybunału Stanu oraz członków Trybunału Stanu;
- 10) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli i wiceprezesów Najwyższej Izby Kontroli;
- 11) Prezesa i wiceprezesów Prokuraturii Generalnej;
- 12) Prezesa Narodowego Banku Polskiego i wiceprezesów Narodowego Banku Polskiego;
- 13) prezesa sądu apelacyjnego, prezesa wojskowego sądu okręgowego oraz prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego;
- 14) członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji;
- 15) Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej oraz członków Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej;
- 16) Prokuratora Krajowego oraz prokuratorów Prokuratury Krajowej, Naczelnego Prokuratora Wojskowego oraz prokuratorów Naczelnej Prokuratury Wojskowej, prokuratora apelacyjnego oraz wojskowego prokuratora okręgowego, a także prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu;
- 17) osób pełniących funkcje sekretarza stanu i podsekretarza stanu;
- 18) członka zarządu lub rady nadzorczej osoby prawnej, która uzyskała koncesję na rozpowszechnianie programów radiowych lub telewizyjnych, członka zarządu, rady nadzorczej lub wspólnika spółki osobowej, która uzyskała taką koncesję oraz osoby fizycznej, która uzyskała taką koncesję;

- 19) członka zarządu lub rady nadzorczej wydawcy, współnika spółki osobowej będącej wydawcą lub osoby fizycznej będącej wydawcą w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.), a także redaktora naczelnego w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe.
2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które wyraziły zgodę na kandydowanie lub zgodę na objęcie funkcji, o których mowa w ust. 1.
3. Prawo dostępu do informacji, o którym mowa w ust. 1 i 2, podlega wyłączeniu w zakresie dotyczącym:
 - 1) informacji ujawniających pochodzenie etniczne lub rasowe, przekonania religijne, przynależność wyznaniową oraz danych o stanie zdrowia, życiu seksualnym;
 - 2) danych osobowych innych osób, chyba że były one pracownikami lub funkcjonariuszami organów bezpieczeństwa państwa;
 - 3) danych dotyczących numerów PESEL oraz miejsca zamieszkania,
 - 4) informacji ujawniających stan majątkowy, a w szczególności nieruchomości oraz rzeczy ruchome stanowiące dobra kultury w rozumieniu przepisów o ochronie dóbr kultury.
4. Osoby, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą wyrazić pisemną zgodę na ujawnienie informacji, o których mowa w ust. 3 pkt 2.
5. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do osób, które pełniły funkcje publiczne, o których mowa w ust. 1 począwszy od dnia 24 sierpnia 1989 r.

Art. 23. 1. Informacje, dotyczące osoby, o której mowa w art. 22, Prezes Instytutu Pamięci Narodowej udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej nie później niż po upływie 30 dni od objęcia przez nią funkcji publicznej albo wyrażenia zgody na kandydowanie lub objęcie funkcji publicznej.

2. W przypadku, gdy pisemna zgoda na ujawnienie informacji, o których mowa w art. 22 ust. 3 pkt 2, została wyrażona po udostępnieniu informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Prezes Instytutu Pamięci Narodowej zamieszcza je niezwłocznie w Biuletynie Informacji Publicznej.

- Art. 24. 1. Informacje dotyczące osób, o których mowa w art. 22 ust. 1, są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres pełnienia funkcji publicznej osoby, której dotyczą.
2. Informacje dotyczące osób, o których mowa w art. 22 ust. 2, są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres poprzedzający objęcie funkcji publicznej.
3. Po upływie okresów, o których mowa w ust. 1 i 2, prawo dostępu do informacji dotyczących osób, o których mowa w art. 22 ust. 1 i 2, przysługuje na zasadach określonych w art. 24-29.
- Art. 25. 1. Informacje, o których mowa w art. 22, udostępnia się na wniosek złożony w formie pisemnej, skierowany do dyrektora oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której dotyczą informacje.
2. Wniosek o udostępnienie informacji powinien zawierać:
- 1) oznaczenie organu, do którego wniosek jest skierowany;
 - 2) oznaczenie wnioskodawcy poprzez podanie: imienia, nazwiska, adresu zamieszkania, imion rodziców, daty i miejsca urodzenia oraz numeru PESEL;
 - 3) informacje umożliwiające identyfikację osoby pełniącej funkcję publiczną, której mają dotyczyć dokumenty, z którymi wnioskodawca chce się zapoznać; w szczególności: imię i nazwisko tej osoby, datę i miejsce urodzenia, a także funkcję publiczną, o której mowa w art. 22 ust. 1, pełnioną przez daną osobę;
 - 4) podpis wnioskodawcy.
3. W przypadku osoby, o której w art. 22 ust. 2, we wniosku wskazuje się funkcję publiczną, której dotyczyły wyrażenie zgody na kandydowanie lub objęcie funkcji.
4. Wniosek składa się osobiście we właściwym oddziale Instytutu Pamięci Narodowej lub za pośrednictwem poczty, pod warunkiem poświadczenia podpisu wnioskodawcy przez notariusza lub inną osobę uprawnioną do uwierzytelniania podpisów zgodnie z prawem państwa, w którym czynność ta zostanie dokonana.
5. W przypadku stwierdzenia przez organ braków formalnych wniosku przepisy art. 64 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

- Art. 26. 1. Udostępnienie informacji następuje poprzez umożliwienie wnioskodawcy zapoznania się z treścią dokumentów będących nośnikami takich informacji.
2. Udostępnienie dokumentów wnioskodawcy powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki.
 3. Dokumenty udostępnia się wnioskodawcy wyłącznie w siedzibie Instytutu Pamięci Narodowej lub jego oddziału, po uprzednim zawiadomieniu wnioskodawcy o terminie i miejscu ich udostępnienia.
 4. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 3, powinno nastąpić nie później niż na 7 dni przed wskazanym w tym zawiadomieniu terminem udostępnienia dokumentów.
- Art. 27. 1. Organ odmawia udostępnienia informacji w przypadku, gdy udostępnienie informacji nie jest możliwe, a także gdy złożony wniosek odnosi się do informacji zawartych w dokumentach nie dotyczących osoby, o której mowa w art. 22.
2. Odmowa udostępnienia informacji, o których mowa w art. 24 ust. 3, a także umorzenie postępowania o udostępnienie informacji następują w drodze decyzji wydawanej przez właściwego dyrektora oddziału Instytutu Pamięci Narodowej.
 3. Organ umarza postępowanie w przypadku cofnięcia wniosku przez wnioskodawcę lub śmierci wnioskodawcy.
 4. Do decyzji, o których mowa w ust. 2, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
- Art. 28. 1. Na decyzje wydane przez organ odwoławczy stronie służy skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.
2. W postępowaniu przed sądami administracyjnymi prowadzonym na skutek wniesienia skargi, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, z tym że:
 - 1) przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 14 dni od dnia otrzymania skargi;
 - 2) skargę rozpatruje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.”;

9) rozdział 5 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 5

Przepisy karne

Art. 29. 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu lustracyjnym, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Jeżeli czyn, określony w ust. 1, został popełniony przez osobę, która pełniła służbę zawodową lub pracowała w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

3. Skazując sprawcę, który popełnił przestępstwo określone w ust. 1 lub 2, sąd orzeka zakaz pełnienia funkcji publicznych, o których mowa w art. 4, na okres 10 lat.

Art. 29a. Kto posiadając bez tytułu prawnego dokumenty zawierające informacje z zakresu działania Instytutu Pamięci Narodowej nie wydaje ich Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

10) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058, z późn. zm.) w art. 68 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 2, osoba ubiegająca się o wpis obowiązana jest dołączyć informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed jej złożeniem oraz – w przypadku osoby urodzonej przed dniem 1 sierpnia 1972 r. oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).””;

11) art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.) w art. 24 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, osoba ubiegająca się o wpis obowiązana jest dołączyć informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opatrzoną datą niewcześniejszą niż miesiąc przed jej złożeniem oraz – w przypadku osoby

urodzonej przed dniem 1 sierpnia 1972 r. oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”””;

12) art. 33 otrzymuje brzmienie:

„Art.33. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prokuratorami Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu są prokuratorzy Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, prokuratorzy oddziałowych komisji ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, prokuratorzy Biura Lustracyjnego oraz prokuratorzy oddziałowych biur lustracyjnych.””;

2) w art. 11 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Kandydat na stanowisko prokuratorskie urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r. przedstawia również oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”””;

13) w art. 34:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w art. 40a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kandydat urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r., wyrażając zgodę na kandydowanie w wyborach, składa Państwowej Komisji Wyborczej oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).”””;

b) uchyla się pkt 2,

c) uchyla się pkt 3,

d) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) w art. 43 w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Na liście zamieszcza się również treść oświadczenie, o którym mowa w art. 7 w ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.””;

14) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Art. 35. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz.U. z 2002 r. Nr 42, poz. 369, z późn. zm.) w art. 13 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Do wniosku osoba zainteresowana obowiązana jest dołączyć informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed jej złożeniem, oraz – w przypadku osoby urodzonej przed dniem 1 sierpnia 1972 r. – oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592).””;

15) po art. 35 dodaje się art. 35a w brzmieniu:

„Art. 35a. W ustawie z dnia 16 października 1992 r. (Dz.U. Nr 90. poz. 450, z późn.zm.) po art. 32 dodaje się art. 32a w brzmieniu:

„Art. 32a. Przed podjęciem decyzji o nadaniu orderu lub odznaczenia danej osobie, Prezydent może zwrócić się do Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o przekazanie informacji na temat istnienia w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu dokumentów stanowiących podstawę zamieszczenia danych osobowych tej osoby w katalogu, o którym mowa w art. 52a pkt 5, 6 lub 8 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. Nr 218, poz. 1592).””;

15) art. 36 otrzymuje brzmienie:

„Art. 36. W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra (Dz.U. Nr 106, poz. 491, z 1997 r. Nr 70, poz. 443 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 131, poz. 860) w art. 9 ust 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może zezwalać pracownikom, policjantom, strażakom, funkcjonariuszom Straży Granicznej i żołnierzom jednostek im podporządkowanych lub przez niego nadzorowanych na

udzielenie wiadomości stanowiącej tajemnicę państwową lub służbową określonej osobie lub instytucji. Zezwolenie to nie może jednak dotyczyć sytuacji, o której mowa w art. 21 ustawy wymienionej w art. 8 ust. 2 oraz art. 9a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711), z wyjątkiem dokumentów i materiałów, które sąd okręgowy lub prokurator Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu uzna za niezbędne w związku z wykonywaniem ich zadań określonych w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592) oraz ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. Nr 155, poz. 1016, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, z 2000 r. Nr 48, poz. 553, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 139, poz. 1326, z 2005 r. Nr 64, poz. 567, Nr 167, poz. 1398 i Nr 222, poz. 1914 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711).””;

16) w art. 38:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w art. 99 dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. W przypadku zgłoszenia kandydatury obywatela polskiego urodzonego przed dniem 1 sierpnia 1972 r. do pisemnej zgody kandydata na kandydowanie dołącza się również oświadczenie, o którym mowa w art. 7 w ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. Nr 218, poz. 1592).””;

b) uchyla się pkt 2;

18) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Art. 39. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w pkt 1:

- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„ewidencjonowanie, gromadzenie, przechowywanie, opracowywanie, zabezpieczenie, udostępnianie i publikowanie dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, wytworzonych oraz gromadzonych od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r., a także organów bezpieczeństwa Trzeciej Rzeszy Niemieckiej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, dotyczących.”,

- lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) popełnionych na osobach narodowości polskiej lub obywatelach polskich innych narodowości w okresie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 31 lipca 1990 r.:

- zbrodni nazistowskich,
- zbrodni komunistycznych,
- innych przestępstw stanowiących zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości lub zbrodnie wojenne,”

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ochronę danych osobowych osób, których dotyczą dokumenty zgromadzone w archiwum Instytutu Pamięci,”;

2) w art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zbrodniami komunistycznymi, w rozumieniu ustawy, są czyny popełnione przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego w okresie od dnia 17 września 1939 r. do dnia 31 lipca 1990 r., polegające na stosowaniu represji lub innych form naruszania praw człowieka wobec jednostek lub grup ludności bądź w związku z ich stosowaniem, stanowiące przestępstwa według polskiej ustawy karnej obowiązującej w czasie ich popełnienia. Zbrodniami komunistycznymi są również czyny popełnione przez tych funkcjonariuszy w okresie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, zawierające znamiona czynów zabronionych określonych w art. 187, 193 lub 194 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. - Kodeks karny albo art. 265 § 1, art. 266 § 1, 2 lub 4 lub art. 267 ustawy z dnia 19 kwietnia 1969 r. - Kodeks karny, dokonane przeciwko dokumentom w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa

państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. Nr 218, poz. 1592) na szkodę osób, których te dokumenty dotyczą.”;

3) w art. 4 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Bieg terminu przedawnienia zbrodni komunistycznych, w rozumieniu art. 2, niebędących zbrodniami wojennymi lub zbrodniami przeciwko ludzkości, rozpoczyna się od dnia 1 sierpnia 1990 r. Karalność tych zbrodni ustaje po 40 latach, gdy czyn stanowi zbrodnię zabójstwa, oraz po 30 latach, gdy czyn stanowi inną zbrodnię komunistyczną. Przepisu art. 4 § 1 Kodeksu karnego nie stosuje się.”;

4) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Organami bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, są:

- 1) Resort Bezpieczeństwa Publicznego Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego,
- 2) Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego,
- 3) Komitet do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego,
- 4) jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w pkt 1-3, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954 r.,
- 5) instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych,
- 6) Akademia Spraw Wewnętrznych,
- 7) Zwiad Wojsk Ochrony Pogranicza,
- 8) Zarząd Główny Służby Wewnętrznej jednostek wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe mu komórki,
- 9) Informacja Wojskowa,
- 10) Wojskowa Służba Wewnętrzna,
- 11) Zarząd II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,
- 12) inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych;

- 13) Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk wraz z wojewódzkimi i miejskimi urzędami kontroli prasy, publikacji i widowisk oraz Główny Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk wraz z okręgowymi urzędami,
 - 14) Urząd do Spraw Wyznań oraz terenowe organy administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw wyznań stopnia wojewódzkiego.
2. Do organów bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, należą także organy i instytucje cywilne i wojskowe państw obcych o zadaniach podobnych do zadań organów, o których mowa w ust. 1.
 3. Jednostkami Służby Bezpieczeństwa, w rozumieniu ustawy, są te jednostki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa, oraz te jednostki, które były ich poprzedniczkami.”;
- 5) uchyla się art. 6;
- 6) art. 7 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 7. Dokumentami, w rozumieniu ustawy, są:
- 1) wszelkie nośniki informacji, niezależnie od formy przechowywania informacji, w tym w szczególności: akta, kartoteki, rejestry, pliki komputerowe, pisma, mapy, plany, filmy i inne nośniki obrazu, nośniki dźwięku i wszelkich innych form zapisu, a także kopie, odpisy i inne duplikaty tych nośników informacji,
 - 2) niezbędne do analizy informacji środki pomocnicze, a w szczególności programy na użytek zautomatyzowanego przetwarzania danych.”;
- 7) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. W skład Kolegium Instytutu Pamięci wchodzi jedenastu członków, w tym:
- a) siedmiu wybieranych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej bezwzględną większością głosów,
 - b) dwóch wybieranych przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej bezwzględną większością głosów,
 - c) dwóch powoływanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.”;

b) w ust. 4 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) odwołania odpowiednio przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej albo przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej bezwzględną większością głosów lub przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej bezwzględną większością głosów, na wniosek Kolegium Instytutu Pamięci podjęty większością 2/3 głosów ustawowego składu Kolegium, z powodu długotrwałej choroby lub upadku sił powodujących trwałą niezdolność do pełnienia obowiązków albo z powodu niewypełniania obowiązków nałożonych przez ustawę.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku ustania członkostwa przed upływem kadencji właściwy organ dokonuje wyboru albo powołania nowego członka, na okres do zakończenia kadencji kolegium Instytutu Pamięci.”;

8) w art. 18 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) Biuro Lustracyjne.”,

b) w ust. 2 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) oddziałowe biura lustracyjne.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W delegaturach mogą być tworzone wydziały udostępniania i archiwizacji dokumentów, referaty edukacji publicznej oraz referaty śledcze.”;

9) w art. 19 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jednostkami organizacyjnymi, wymienionymi w art. 18 ust. 2 pkt 2 - 4 oraz ust. 3, kierują naczelnicy powoływani i odwoływani przez Prezesa Instytutu Pamięci.

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Dyrektor Głównej Komisji może powierzyć prokuratorowi oddziałowej komisji pełnienie obowiązków naczelnika oddziałowej komisji na okres nieprzekraczający 6 miesięcy.”,

c) po ust. 6 dodaje się ust. 7- 12 w brzmieniu:

„7. Prokuratorów Biura Lustracyjnego powołuje i odwołuje Prokurator Generalny na wniosek Prezesa Instytutu Pamięci.

8. Biurem Lustracyjnym kieruje Dyrektor Biura Lustracyjnego, powoływany spośród prokuratorów Biura Lustracyjnego i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek

Prokuratora Generalnego zgłoszony w porozumieniu z Prezesem Instytutu Pamięci.

9. Kadencja Dyrektora Biura Lustracyjnego trwa 3 lata, licząc od dnia powołania; po upływie kadencji Dyrektor Biura Lustracyjnego pełni swoje obowiązki do czasu powołania nowego Dyrektora Biura Lustracyjnego.
10. Ta sama osoba może być Dyrektorem Biura Lustracyjnego nie dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.
11. Kadencja Dyrektora Biura Lustracyjnego ustaje z chwilą śmierci lub odwołania.
12. Dyrektora Biura Lustracyjnego odwołuje się w przypadku:
 - 1) zrzeczenia się stanowiska;
 - 2) stwierdzenia prawomocnym orzeczeniem Sądu niezgodności z prawdą oświadczenia lustracyjnego;
 - 3) długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków związanych ze stanowiskiem;
 - 4) skazania za przestępstwo popełnione umyślnie ścigane z oskarżenia publicznego;
 - 5) skazania na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.”;

10) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. Pracownicy Instytutu Pamięci, także po ustaniu stosunku pracy, są obowiązani zachować w tajemnicy wiadomości związane z działalnością Instytutu Pamięci, powzięte w związku z zatrudnieniem w Instytucie Pamięci, z wyjątkiem uzyskanych w toku badań naukowych.”;

11) dotychczasową treść art. 22 oznacza się jako ust. 1 i dodaje ust. 2 w brzmieniu:

„2. W odniesieniu do dokumentów przekazanych do archiwum Instytutu Pamięci, Prezesowi Instytutu Pamięci przysługują uprawnienia określone w art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 149, poz. 1078).”;

12) w art. 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Poza innymi zadaniami określonymi w ustawie Kolegium Instytutu Pamięci w szczególności zajmuje stanowisko w następujących sprawach:

- 1) przejęcia do zasobów archiwalnych Instytutu Pamięci dokumentów spraw, o których mowa w art. 1, i oceny ich kompletności;
 - 2) ustalania zasad ewidencjonowania, przechowywania, opracowywania, zabezpieczenia, udostępniania i publikowania dokumentów;
 - 3) ustalania priorytetów w zakresie udostępniania dokumentów;
 - 4) oceniania polityki ścigania przez Instytut Pamięci przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 1 lit. a;
 - 5) oceniania działania Biura Lustracyjnego;
 - 6) ustalania programów badawczych w zakresie opracowywania działalności organów bezpieczeństwa państwa, a także informowania oraz edukacji społeczeństwa;
- 13) art. 26 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 26. Do archiwum Instytutu Pamięci przekazuje się dokumenty wytworzone w toku postępowania prowadzonego przez sądy okręgowe w sprawach, o których mowa w art. 27 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592), z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania w danej sprawie.”;
- 14) w art. 27:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Instytutu Pamięci może, po zawiadomieniu właściwego organu administracji rządowej lub samorządu terytorialnego albo zawodowego, uzyskać wgląd w dokumenty, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że zawierają one informacje z zakresu działania Instytutu Pamięci.”,
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Każdy, kto posiada dokumenty, o których mowa w art. 25, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie Prezesa Instytutu Pamięci.”,
 - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Każdy organ administracji rządowej, samorządu terytorialnego albo zawodowego jest obowiązany bezzwłocznie wydać Prezesowi Instytutu Pamięci, na jego żądanie, posiadane dokumenty, o

których mowa w art. 25. Obowiązek ten dotyczy także wydania kopii.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli dokumenty są niezbędne organowi, o którym mowa w ust. 3, do wykonywania jego zadań ustawowych, można poprzestać na przekazaniu Prezesowi Instytutu Pamięci ich kopii.”;

15) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. 1. Każdy, kto bez tytułu prawnego posiada dokumenty zawierające informacje z zakresu działania Instytutu Pamięci, jest obowiązany wydać je bezzwłocznie Prezesowi Instytutu Pamięci.

2. Właściciel lub osoba mająca inny tytuł prawny do posiadania dokumentów, o których mowa w ust. 1, jest obowiązana do ich udostępnienia Prezesowi Instytutu Pamięci, na jego żądanie, w celu sporządzenia kopii.

3. Prezes Instytutu Pamięci może zwracać się do wszelkich osób lub instytucji zagranicznych o pomoc w udostępnianiu dokumentów.”;

16) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. W zakresie działalności archiwalnej Instytut Pamięci gromadzi, ewidencjonuje, przechowuje, opracowuje, zabezpiecza i udostępnia dokumenty zbrodni oraz dokumenty ukazujące fakty i okoliczności dotyczące losów Narodu Polskiego w latach 1939-1990 i informujące o poniesionych ofiarach i wyrządzonych szkodach, wydaje na ich podstawie uwierzytelnione odpisy, wypisy, wyciągi i reprodukcje przechowywanych dokumentów.”;

17) w art. 29a uchyla się ust. 2;

18) art. 30-35 otrzymują brzmienie:

„Art.30.1. Każdy ma prawo wystąpić z wnioskiem do Instytutu Pamięci o udostępnienie do wglądu kopii dotyczących go dokumentów.

2. Instytut Pamięci udostępnia kopie dostępnych dokumentów, o których mowa w ust. 1, dotyczących wnioskodawcy, z wyjątkiem dokumentów:

1) wytworzonych przez wnioskodawcę lub przy jego udziale w ramach czynności wykonywanych w związku z jego pracą lub służbą w organach bezpieczeństwa państwa albo w związku z czynnościami wykonywanymi w charakterze

tajnego informatora lub pomocnika przy operacyjnym zdobywaniu informacji;

2) z których treści wynika, że wnioskodawca:

- a) był traktowany przez organy bezpieczeństwa jako tajny informator lub pomocnik przy operacyjnym zdobywaniu informacji,
- b) zobowiązał się do dostarczania informacji organowi bezpieczeństwa państwa lub świadczenia takiemu organowi jakiegokolwiek pomocy w działaniach operacyjnych,
- c) realizował zadania zlecone przez organ bezpieczeństwa państwa, a w szczególności dostarczał temu organowi informacji.

3. W udostępnianych kopiach dokumentów anonimizuje się dane osobowe osób trzecich.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania wnioskodawcy,
- 2) rodzaj i numer dokumentu tożsamości,
- 3) datę wydania dokumentu tożsamości oraz nazwę organu, który go wydał,
- 4) dane ułatwiające odnalezienie dokumentów.

5. W razie późniejszego odnalezienia w archiwum Instytutu Pamięci dokumentów dotyczących wnioskodawcy należy go o tym poinformować oraz pouczyć o możliwości ponownego złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

Art. 31. 1. Odmowa uwzględnienia wniosku, o którym mowa w art. 30, w zakresie dotyczącym udostępnienia dokumentów:

- 1) wytworzonych przez wnioskodawcę lub przy jego udziale w ramach czynności wykonywanych w związku z jego pracą lub służbą w organach bezpieczeństwa państwa albo w związku z czynnościami wykonywanymi w charakterze tajnego informatora lub pomocnika przy operacyjnym zdobywaniu informacji;
- 2) z których treści wynika, że wnioskodawca:
 - a) był traktowany przez organy bezpieczeństwa jako tajny informator lub pomocnik przy operacyjnym zdobywaniu informacji,

- b) zobowiązał się do dostarczania informacji organowi bezpieczeństwa państwa lub świadczenia takiemu organowi jakiegokolwiek pomocy w działaniach operacyjnych,
- c) realizował zadania zlecone przez organ bezpieczeństwa państwa, a w szczególności dostarczał temu organowi informacji,

następuje w drodze decyzji administracyjnej. Decyzja ta jest równoznaczna z odmową realizacji praw określonych w art. 33 ust. 3.

- 2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne. Można odstąpić od uzasadnienia faktycznego lub ograniczyć je w zakresie w jakim udostępnienie informacji wnioskodawcy uniemożliwia realizację ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.
- 3. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, służy odwołanie do Prezesa Instytutu Pamięci.

Art. 32 1. Po rozpatrzeniu odwołania, o którym mowa w art. 31 ust. 3, Prezes Instytutu Pamięci wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy decyzję, o której mowa w art. 31 ust. 1;
 - 2) uchyla decyzję, o której mowa w art. 31 ust. 1, i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.
- 2. Można odstąpić od uzasadnienia faktycznego decyzji, o której mowa w ust. 1, lub je ograniczyć w zakresie, w jakim udostępnienie informacji wnioskodawcy uniemożliwia realizację ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.
 - 3. Wnioskodawcy przysługuje skarga do sądu administracyjnego na decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w terminie określonym w art. 53 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 94, poz. 788 i Nr 169, poz. 1417).
 - 4. Sąd administracyjny rozpoznaje skargę na posiedzeniu niejawnym.

5. Przepisu art. 106 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi nie stosuje się.
 6. Wyrok wydany na posiedzeniu niejawnym uzasadnia się tylko w przypadku uwzględnienia skargi. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręcza się tylko Prezesowi Instytutu Pamięci. Skarżącemu doręcza się odpis wyroku.
 7. Po wydaniu wyroku sąd administracyjny niezwłocznie zwraca do Instytutu Pamięci akta postępowania.
 8. Do skargi kasacyjnej stosuje się odpowiednio ust. 4 - 6.
- Art. 33.1. Każdy, kto uzyskał wgląd w kopie dokumentów, o których mowa w art. 30, ma prawo wystąpić do Instytutu Pamięci z wnioskiem o udostępnienie do wglądu tych dokumentów bez anonimizacji.
2. Każdy, kto uzyskał wgląd w kopie dokumentów, o których mowa w art. 30, i nie zachowały się w stosunku do niego dokumenty, o których mowa w art. 31 ust. 1, ma prawo - na zasadach i w zakresie określonym w ustawie - do uzyskania kopii tych dokumentów, prawo do ujawnienia nazwisk oraz dalszych danych identyfikujących tożsamość funkcjonariuszy, pracowników, żołnierzy oraz współpracowników organów bezpieczeństwa państwa, prawo do zwrotu przedmiotów znajdujących się w archiwum Instytutu Pamięci, które w momencie utraty stanowiły jej własność lub były w jej posiadaniu, i prawo zastrzeżenia swoich danych osobowych.
 3. Niezanonimizowane dokumenty udostępnia się do wglądu w oryginałach lub kopiach w siedzibie oddziału Instytutu Pamięci właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy, chyba że we wniosku wskazał on inny oddział, w terminie 4 miesięcy od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1. Przepis art. 34 ust. 4 stosuje się odpowiednio.
 4. Każdy, kto uzyskał wgląd w dotyczące go niezanonimizowane dokumenty, może złożyć do Instytutu Pamięci wniosek o zamieszczenie danych osobowych osoby trzeciej w katalogu, o którym mowa w art. 52a pkt 5, jeżeli w treści udostępnionych mu dokumentów znajdują się informacje mogące stanowić podstawę do zamieszczenia danych osobowych innej osoby w tym katalogu.

- Art. 34. 1. Wydanie niezanonimizowanych kopii dokumentów następuje na pisemny wniosek osoby, o której mowa w art. 33 ust. 2.
2. Na żądanie wnioskodawcy należy uwierzytelnić wydawane kopie dokumentów.
 3. Wydanie kopii dokumentów następuje w siedzibie oddziału Instytutu Pamięci właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy, chyba że we wniosku wskazał on inny oddział, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.
 4. Wnioskodawca powinien być zawiadomiony na piśmie o terminie wydania kopii dokumentów przynajmniej na 7 dni przed tym terminem. Wydanie kopii dokumentów powinno być udokumentowane protokołem, który podpisuje wnioskodawca i upoważniony pracownik Instytutu Pamięci.
 5. Na pisemny wniosek osoby, o której mowa w art. 33 ust. 2, Instytut Pamięci wydaje znajdujące się w jego archiwum przedmioty, które w momencie utraty stanowiły jej własność lub były w jej posiadaniu.
 6. Przed wydaniem przedmiotów Instytut Pamięci może sporządzić i zachować ich kopie; o fakcie tym należy poinformować wnioskodawcę.
 7. W zakresie określonym w ust. 5 przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.
- Art.35. 1. Na pisemny wniosek osoby, o której mowa w art. 33 ust. 2, podaje się tej osobie nazwiska i dalsze dane identyfikujące tożsamość osób, które przekazywały o niej informacje organom bezpieczeństwa państwa, jeżeli można je jednoznacznie określić na podstawie dokumentów danego organu bezpieczeństwa państwa, i o ile w dokumentach udostępnionych do wglądu na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 33 ust. 1, znajdują się pseudonimy lub nazwiska tych osób.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli w dokumentach udostępnionych do wglądu na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 33 ust. 1, znajdują się nazwiska pracowników i funkcjonariuszy, którzy zbierali lub oceniali informacje o wnioskodawcy lub prowadzili osoby, które przekazywały organom bezpieczeństwa państwa te informacje.

3. Odmawia się podania nazwisk oraz innych danych identyfikujących tożsamość osób, które udzielały jedynie informacji o przestępstwach pospolitych.
4. Od odmowy udostępnienia danych identyfikujących tożsamość osób, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługuje odwołanie do Prezesa Instytutu Pamięci.
5. W zakresie określonym w ust. 1 i 2 przepisy art. 34 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

19) po art. 35 dodaje się art. 35a-35c w brzmieniu:

Art. 35a. 1. Wnioski, o których mowa w art. 30 ust. 1, art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 1 i 5, składa się osobiście w siedzibie Instytutu Pamięci, jego oddziałach i delegaturach lub za pośrednictwem poczty, pod warunkiem poświadczenia podpisu wnioskodawcy przez notariusza.

2. Osoba mająca stałe miejsce zamieszkania za granicą może złożyć wniosek osobiście w polskiej placówce konsularnej, przy czym podpis wnioskodawcy uwierzytelnia konsul. Wniosek taki może być również złożony za pośrednictwem poczty, pod warunkiem poświadczenia podpisu wnioskodawcy przez notariusza lub inną osobę uprawnioną do uwierzytelniania podpisów zgodnie z prawem państwa, w którym ta czynność zostanie dokonana.
3. Po złożeniu wniosku wnioskodawca może ustanowić pełnomocnika do realizacji przysługujących mu praw wynikających z ustawy.
4. Uprawnienia wynikające z art. 30-35 i 35b może wykonywać osoba najbliższa zmarłego w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego.
5. Jeżeli realizacja praw wynikających z art. 30-35 i 35b następuje przez osobę najbliższą, o której mowa w ust. 4, należy we właściwym wniosku wskazać imię i nazwisko osoby zmarłej, której praw on dotyczy.

Art.35b.1. Każdy ma prawo załączyć do zbioru dotyczących go dokumentów własne uzupełnienia, sprostowania, uaktualnienia, wyjaśnienia oraz dokumenty lub ich kopie. Dane już zawarte w dokumentach nie ulegają zmianie.

2. Uzupełnienia, sprostowania, uaktualnienia, wyjaśnienia oraz dokumenty lub ich kopie dołącza się do zbioru dokumentów z oznaczeniem ich w sposób pozwalający na ich odróżnienie od

dokumentów zgromadzonych przez Instytut Pamięci w trybie art. 25.

- Art.35c.1. Każdy ma prawo wystąpić z wnioskiem do Instytutu Pamięci o udostępnienie do wglądu dokumentów osobowych dotyczących pracownika lub funkcjonariusza organu bezpieczeństwa państwa.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:
 - 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania wnioskodawcy,
 - 2) rodzaj i numer dokumentu tożsamości,
 - 3) datę wydania dokumentu tożsamości oraz nazwę organu, który go wydał,
 - 4) dane ułatwiające odnalezienie dokumentów, w szczególności imię i nazwisko oraz informacje o miejscu pracy lub działania pracownika lub funkcjonariusza organu bezpieczeństwa państwa, którego dotyczyć mają dokumenty.
 3. Funkcjonariusze i pracownicy organów bezpieczeństwa państwa mogą uzyskać na swój wniosek kopie dotyczących ich dokumentów osobowych.
 4. W razie późniejszego odnalezienia w archiwum Instytutu Pamięci dokumentów osobowych dotyczących pracownika lub funkcjonariusza organu bezpieczeństwa państwa, którymi zainteresowany był wnioskodawca, należy go o tym poinformować oraz pouczyć o możliwości ponownego złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.”;

20) art. 36 i 37 otrzymują brzmienie:

- „Art. 36. 1. Dokumenty zgromadzone przez Instytut Pamięci, z wyjątkiem dokumentów, o których mowa w art. 39, udostępnia się organom władzy publicznej oraz innym instytucjom, organizacjom i osobom w celach:
- 1) wykonywania zadań ustawowych,
 - 2) prowadzenia badań naukowych, o ile Prezes Instytutu Pamięci wyrazi na to zgodę,
 - 3) prowadzenia działalności dziennikarskiej, o ile Prezes Instytutu Pamięci wyrazi na to zgodę.
2. Podmioty, którym dokumenty zostały udostępnione, ponoszą odpowiedzialność prawną za sposób ich wykorzystania, o czym należy je poinformować.

3. W trybie określonym w ust. 1 pkt 2 i 3 nie mogą być wnioskodawcy udostępnione dokumenty, jeżeli zostały wytworzone przez niego lub przy jego udziale w ramach czynności wykonywanych w związku z jego pracą, służbą lub współpracą w organach bezpieczeństwa państwa, lub świadczą o jego współpracy z organami bezpieczeństwa państwa.

- Art. 37. 1. Osoba, która uzyskała na podstawie art. 33 wgląd w niezanonimizowane kopie dotyczących jej dokumentów, i nie zachowały się w stosunku do niej dokumenty, o których mowa w art. 31 ust. 1, może zastrzec, że dotyczące jej dane osobowe zebrane w sposób tajny w toku czynności operacyjno - rozpoznawczych organów bezpieczeństwa państwa nie będą udostępniane w celach, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2 i 3, przez określony czas, jednakże nie dłużej niż przez 50 lat od daty ich wytworzenia.
2. Osoba, która uzyskała na podstawie art. 33 wgląd w niezanonimizowane kopie dotyczących jej dokumentów może zastrzec, że dotyczące jej informacje ujawniające jej pochodzenie etniczne lub rasowe, przekonania religijne, przynależność wyznaniową oraz dane o stanie zdrowia i życiu seksualnym, a także ujawniające jej stan majątkowy, a w szczególności nieruchomości oraz rzeczy ruchome stanowiące dobra kultury w rozumieniu przepisów o ochronie dóbr kultury, nie będą udostępnione, z zastrzeżeniem art. 39.
 3. Prezes Instytutu Pamięci informuje o prawie zastrzeżenia, o którym mowa w ust. 1 i 2.
 4. Osoba, która uzyskała na podstawie art. 33 wgląd w niezanonimizowane kopie dotyczących jej dokumentów, może wyrazić zgodę na udostępnianie swoich danych osobowych, określonych w ust. 1, wskazanym organom władzy publicznej, innym instytucjom, organizacjom i osobom, a także na ich powszechną dostępność.
 5. Dane osobowe, określone w ust. 1, mogą być jednakże udostępniane w celach, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2 i 3, jeżeli:
 - 1) osoba, której dotyczą te dane, albo w przypadku jej śmierci osoba najbliższa wyrazi na to zgodę,
 - 2) odnoszą się do publicznego wystąpienia osoby, której dotyczą, do jej działalności publicznej lub politycznej lub są

danymi osobowymi wymaganymi przez ustawę w związku z pełnieniem funkcji publicznej.

6. Cele, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2 i 3, można realizować także po anonimizacji danych osobowych, i informacji o których mowa w ust. 1 i 2, w kopiach dokumentów.
7. Prawo do zastrzeżenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, oraz prawo do wyrażenia zgody na udostępnienie swoich danych osobowych, określonych w ust. 1, wskazanym organom władzy publicznej, innym instytucjom, organizacjom i osobom nie przysługuje w stosunku do dokumentów, o których mowa w art. 36 ust. 3.”;

21) w art. 38 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dokumenty organów bezpieczeństwa państwa, jeżeli nie zawierają danych osobowych osoby trzeciej, mogą być wykorzystywane przez upoważnionych funkcjonariuszy służb specjalnych w ramach ich zadań ustawowych, jeśli zawierają informację o przestępstwie szpiegostwa, przestępstwie o charakterze terrorystycznym lub przestępstwie godzącym w porządek konstytucyjny Rzeczypospolitej Polskiej.”;

22) w art. 39 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu oraz Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Prezesem Instytutu Pamięci, dokonują co 5 lat okresowych przeglądów dokumentów zgromadzonych w zbiorze wyodrębnionym. W przypadku stwierdzenia ustąpienia przesłanek uzasadniających zastrzeżenie Prezes Instytutu Pamięci podejmuje z urzędu, po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu oraz Ministra Obrony Narodowej, albo na wniosek tych organów, decyzję o uchyleniu lub skróceniu okresu zastrzeżenia. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio.”;

23) uchyla się art. 41;

24) art. 42 otrzymuje brzmienie:

„Art. 42. Jeżeli Dyrektor Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów Instytutu Pamięci zostanie zawiadomiony, że znajdujące się w dokumentach dane osobowe są nieprawdziwe, to informacje o tym dołącza się do zbioru dokumentów dotyczących danej osoby.”;

25) w art. 43 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W sprawach rozstrzyganych decyzją administracyjną, w myśl przepisów niniejszej ustawy, organem pierwszej instancji jest dyrektor oddziału Instytutu Pamięci. Organem odwoławczym jest Prezes Instytutu Pamięci.”;

26) uchyla się art. 44;;

27) art. 45:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prokuratorom Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i oddziałowych komisji ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w sprawach określonych w art. 1 pkt 1 lit. a przysługują wszystkie uprawnienia prokuratora, także w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do prowadzenia śledztw przez Instytut Pamięci stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego.”,

c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W sądowym postępowaniu odwoławczym na skutek wniesienia apelacji oraz kasacji występują prokuratorzy Głównej Komisji.”,

d) po ust. 9 dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Dyrektor Głównej Komisji wnosi kasację w zastępstwie Prokuratora Generalnego w sprawach, o których mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, w tym także należących do właściwości sądów wojskowych.”;

28) po art. 45 dodaje się art. 45a w brzmieniu:

„Art. 45a. Instytut Pamięci wszczyna z urzędu śledztwo w sprawach o przestępstwa określone w art. 54 i 55.”;

29) w art. 47:

a) ust. 1 – 2 otrzymują brzmienie:

„1. Dyrektor Głównej Komisji jest prokuratorem przełożonym prokuratorów tej Komisji oraz komisji oddziałowych. Naczelnik komisji oddziałowej jest przełożonym prokuratorów tej komisji.

2. Polecenia Prokuratora Generalnego inne niż określone w art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 1994 r. Nr 19, poz. 70 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163, z 1996 r. Nr 77, poz. 367, z 1997 r. Nr 90, poz. 557, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 117, poz. 752 i 753, Nr 124, poz. 782 i Nr 141, poz. 944 oraz z 1998 r. Nr 98, poz. 607), wykraczające poza zakres

zadań Instytutu Pamięci, mogą być wydawane prokuratorom Głównej Komisji i oddziałowych komisji tylko za zgodą Prezesa Instytutu Pamięci.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Prokurator Generalny może przywrócić na wcześniej zajmowane lub równorzędne stanowisko w powszechnej lub wojskowej jednostce prokuratury prokuratora Głównej Komisji i oddziałowej komisji, co do którego Prezes Instytutu Pamięci wystąpił, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Głównej Komisji, z takim wnioskiem. Złożenie wniosku nie jest związane z postępowaniem dyscyplinarnym.

4b. W przypadku stwierdzenia, że prokurator Głównej Komisji i oddziałowej komisji nie może ze względów zdrowotnych pełnić służby w Instytucie Pamięci, Prokurator Generalny przenosi go na stanowisko równorzędne do innej jednostki organizacyjnej prokuratury, Ministerstwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej, zgodnie z kwalifikacjami prokuratora.”;

30) art. 48 i 49 otrzymują brzmienie:

„Art. 48. Prokurator oddziałowej komisji wydaje postanowienie o wszczęciu albo odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o zbrodnię, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, w terminie 3 miesięcy od otrzymania zawiadomienia o przestępstwie. Jeżeli osoba lub instytucja, która złożyła zawiadomienie, nie zostanie w ciągu 4 miesięcy od dnia jego złożenia powiadomiona o wszczęciu albo odmowie wszczęcia śledztwa, może wnieść zażalenie do prokuratury nadrzędnej.

Art. 49. Po upływie 3 miesięcy od daty wszczęcia śledztwa w sprawie o zbrodnię, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, prokurator prowadzący je składa prokuratorowi nadrzędnemu sprawozdanie z dokonanych czynności. Sprawozdanie takie składa się po upływie każdego trzymiesięcznego okresu śledztwa. Terminów dotyczących ukończenia śledztwa, określonych w art. 310 Kodeksu postępowania karnego, nie stosuje się.”;

31) w art. 51:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do zgromadzenia i kolegium prokuratorów Głównej Komisji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze o zgromadzeniu i kolegium prokuratury apelacyjnej.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dyrektor Głównej Komisji jest przełożonym dyscyplinarnym w stosunku do prokuratorów Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i oddziałowych komisji ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Rzecznika Dyscyplinarnego dla prokuratorów Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i oddziałowych komisji ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu wyznacza Prokurator Generalny spośród prokuratorów Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i oddziałowych komisji ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu na wniosek Dyrektora Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Rzecznik dyscyplinarny jest związany wskazaniami Dyrektora Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

32) po art. 52 dodaje się Rozdział 5a w brzmieniu:

„Rozdział 5a

Funkcje lustracyjne Instytutu Pamięci

Art. 52a. Do zadań Biura Lustracyjnego należy w szczególności:

- 1) prowadzenie rejestru oświadczeń lustracyjnych, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592);
- 2) analiza oświadczeń lustracyjnych oraz zbieranie informacji niezbędnych do prawidłowej ich oceny;
- 3) przygotowywanie postępowań lustracyjnych;
- 4) sygnalizowanie odpowiednim organom o niewywiązywaniu się organów pozasądowych z obowiązków nałożonych przez ustawę;
- 5) przygotowywanie i publikowanie katalogów zawierających dane osobowe osób, wobec których zachowały się dokumenty:
 - 1) wytworzone przez daną osobę lub przy jej udziale w związku z czynnościami wykonywanymi w charakterze tajnego informatora lub pomocnika przy operacyjnym zdobywaniu informacji;
 - 2) z których treści wynika, że dana osoba:

- a) była traktowana przez organy bezpieczeństwa jako tajny informator lub pomocnik przy operacyjnym zdobywaniu informacji,
 - b) zobowiązała się do dostarczania informacji organowi bezpieczeństwa państwa lub świadczenia takiemu organowi jakiegokolwiek pomocy w działaniach operacyjnych,
 - c) realizowała zadania zlecone przez organ bezpieczeństwa państwa, a w szczególności dostarczała temu organowi informacji;
- 6) przygotowywanie i publikowanie na podstawie dokumentów zgromadzonych w archiwum Instytutu Pamięci katalogów zawierających dane osobowe pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa, ze wskazaniem stopnia służbowego zajmowanych stanowisk, oraz organów bezpieczeństwa państwa, w których pełnili służbę lub pracowali;
- 7) przygotowywanie i publikowanie katalogów zawierających dane osobowe osób, wobec których zachowały się dokumenty świadczące o tym, że organy bezpieczeństwa państwa zbierały o nich informacje na podstawie celowo gromadzonych danych, w tym w sposób tajny, a wobec osób tych nie stwierdzono istnienia dokumentów świadczących, że byli pracownikami, funkcjonariuszami, żołnierzami organów bezpieczeństwa państwa lub współpracowali z organami bezpieczeństwa państwa; publikacje nie obejmują danych osobowych osób, w stosunku do których zachowały się dokumenty uzasadniające publikację ich danych osobowych na podstawie pkt 8; przed umieszczeniem w katalogu należy uzyskać zgodę osoby, której te dane dotyczą;
- 8) przygotowywanie i publikowanie katalogów zawierających dane osobowe osób, które zajmowały kierownicze stanowiska w byłej Polskiej Partii Robotniczej i byłej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz Zjednoczonym Stronnictwie Ludowym i Stronnictwie Demokratycznym, a także były członkami Rady Ministrów państwa komunistycznego do dnia 23 sierpnia 1989 r. lub były w tym okresie kierownikami centralnych organów administracji państwowej.

Art. 52b. 1. Każdy katalog, o którym mowa w 52a pkt 5, 6 i pkt 8, zawiera:

- 1) dane osobowe: imię i nazwisko (imiona i nazwiska), imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia;
 - 2) opis danej kategorii pracy, służby lub współpracy;
 - 3) informacje o rodzajach dokumentów zgromadzonych w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej, zawierających dane osobowe osoby, której dane osobowe zostały zamieszczone w katalogu;
 - 4) przebieg pracy, służby lub współpracy z organami bezpieczeństwa państwa osoby, której dane osobowe zostały zamieszczone w katalogu;
 - 5) treść zapisów ewidencyjnych w dokumentach zgromadzonych w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej, dotyczących osoby, której dane osobowe zostały zamieszczone w katalogu, przy czym kolejne rejestracje traktuje się odrębnie;
 - 6) wzmiankę o ewentualnych uzupełnieniach, sprostowaniach, uaktualnieniach, wyjaśnieniach lub dokumentach złożonych przez osobę, której dane osobowe zostały zamieszczone w katalogu, do zbioru dokumentów organu bezpieczeństwa państwa znajdujących się w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej;
 - 7) informację o złożeniu oświadczenia, o którym mowa w 52a pkt 1;
 - 8) informację o wyniku postępowania lustracyjnego.
2. W katalogu, o którym mowa w art. 52a pkt 5, zamieszcza się ponadto informację o wniosku, o którym mowa w art. 52d ust. 2.
 3. Na wniosek osoby, której dane osobowe zostały zamieszczone w katalogu, o którym mowa w art. 52a pkt 5, w katalogu zamieszcza się przedstawione przez tę osobę wyjaśnienia dotyczące informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5.
 4. Przez zapisy ewidencyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 5, rozumie się wszystkie kategorie rejestracji stosowane przez organy bezpieczeństwa państwa.
- Art. 52c. 1. Katalogi, o których mowa w art. 52a pkt 5, tworzy się oddzielnie dla każdej grupy osób, zgodnie z kategoriami współpracy z organami bezpieczeństwa państwa, określonymi w załączniku Nr 2 do ustawy.
2. W przypadku, gdy współpraca danej osoby z organami bezpieczeństwa państwa odpowiada formom działalności

określonym w załączniku nr 2 do ustawy, a nie została w taki sposób oznaczona w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa, dane osobowe tej osoby zamieszcza się w katalogu, o którym mowa w art. 52a pkt 5, w kategorii odpowiadającej rodzajowi współpracy, wraz z przyporządkowaniem do stosownej formy współpracy. Informację w tym zakresie zamieszcza się w katalogu.

3. Katalogi, o których mowa w ust. 1, są aktualizowane nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.

Art. 52d. 1. Osoba, której dane osobowe zostały umieszczone w katalogu, o którym mowa w art. 52a pkt 5, która nie zgadza się z informacją zawartą w katalogu dotyczącą jej osoby, może złożyć oświadczenie lustracyjne. Przepisy dotyczące postępowania lustracyjnego stosuje się odpowiednio.

2. Na wniosek osoby, której dane osobowe zostały zamieszczone w katalogu, o którym mowa w ust. 1, i która złożyła oświadczenie lustracyjne, każdemu przysługuje wgląd do kopii dokumentów dotyczących tej osoby, zgromadzonych w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej. Przepisy art. 30 ust. 1, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.
3. Uprawnienia wynikające z ust. 2 może wykonywać osoba najbliższa zmarłego w rozumieniu art. 115 §11 Kodeksu karnego, przy czym osoba ta nie składa oświadczenia lustracyjnego.
4. Osoba, o której mowa w ust. 3, która nie zgadza się z informacją zawartą w katalogu, o którym mowa w art. 52a pkt 5, dotyczącą zmarłego może wystąpić do sądu. Sąd orzeka o zasadności albo braku podstaw do zamieszczenia w katalogu danych osobowych zmarłego. Przepisy dotyczące postępowania lustracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 52e. 1. Analizy oświadczeń lustracyjnych dokonuje się z uwzględnieniem kolejności, według której zostały wymienione funkcje publiczne w art. 22 ust. 1 ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów.

2. W uzasadnionych przypadkach można odstąpić od analizy oświadczeń według kolejności, o której mowa w ust. 1. O takich odstępstwach przekazuje się informacje wraz z uzasadnieniem do Sądu.
3. W przypadku powstania wątpliwości co do zgodności oświadczenia z prawdą, prokurator Biura Lustracyjnego

informuje o tym osobę, na której ciążył obowiązek złożenia oświadczenia, a także informuje o możliwości złożenia wyjaśnień; z czynności złożenia wyjaśnień sporządza się protokół.

4. W terminie 6 miesięcy od dnia doręczenia informacji, o której mowa w ust. 3, prokurator Biura Lustracyjnego składa wniosek do Sądu o wszczęcie postępowania lustracyjnego albo powiadamia osobę, na której ciążył obowiązek złożenia oświadczenia, o braku podstaw do złożenia takiego wniosku.
5. Prokuratorowi Biura Lustracyjnego w zakresie postępowania lustracyjnego przysługują wszystkie uprawnienia prokuratora.

Art. 52f. Prokurator Biura Lustracyjnego oraz upoważnieni pracownicy Biura Lustracyjnego mają pełny dostęp do dokumentacji, ewidencji i pomocy informacyjnych, bez względu na formę ich utrwalenia, zgromadzonych lub wytworzonych do dnia 31 lipca 1990 r. przez:

- 1) Ministra Obrony Narodowej, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Spraw Zagranicznych, a także przez podległe, podporządkowane lub nadzorowane przez nich organy i jednostki organizacyjne,
- 2) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu.

Art. 52g. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2 przepisy art. 47 i art. 51 stosuje się odpowiednio do prokuratorów Biura Lustracyjnego oraz prokuratorów oddziałowych biur lustracyjnych, przy czym uprawnienia Dyrektora Głównej Komisji w stosunku do prokuratorów Biura Lustracyjnego oraz prokuratorów oddziałowych biur lustracyjnych przysługują Dyrektorowi Biura Lustracyjnego.

2. Przełożonym prokuratorem prokuratorów oddziałowych biur lustracyjnych jest Dyrektor Biura Lustracyjnego.

33) w art. 53:

a) pkt 1-3 otrzymują brzmienie:

- „1) informuje społeczeństwo o strukturach i metodach działania instytucji, w ramach których zostały popełnione zbrodnie przeciwko Narodowi Polskiemu, oraz informuje o strukturach, obsadzie personalnej i sposobach działania organów bezpieczeństwa państwa;
- 2) prowadzi badania naukowe nad najnowszą historią Polski, a także udostępnia zgromadzone dokumenty innym placówkom naukowym i

osobom w celu prowadzenia takich badań, z zachowaniem warunków określonych w ustawie;

- 2) udziela informacji na temat zgromadzonych dokumentów oraz publikuje wydawnictwa naukowe i popularnonaukowe, w tym inwentarze archiwalne;”

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5. prowadzi działalność edukacyjną, wystawienniczą i wydawniczą.”;

34) w art. 54 ust. 3 i 4 uchyla się;

35) art. 71 otrzymuje brzmienie:

„Art. 71. W działalności Instytutu Pamięci, określonej w art. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 i Nr 153, poz. 1271 z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711).”.

19) w art. 40 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w załączniku 2c do ustawy pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Czy w latach 1944-1990 był(a) Pan(-i) pracownikiem lub współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. Nr 218, poz. 1592) ?

TAK

NIE

NIE DOTYCZY”””;

20) w art. 41 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) w art. 53 ust 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do okresów pracy, o których mowa w ust. 1 i 2, nie wlicza się okresów zatrudnienia w partii komunistycznej (Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej), jak również w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. Nr 218, poz. 1592).”;

2) w art. 54 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do okresów pracy, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się okresów zatrudnienia w partii komunistycznej (Polskiej Partii

Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej), jak również w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.””;

- 21) uchyla się art. 42-45;
- 22) w art. 46 uchyla się pkt 1;
- 23) uchyla się art. 47-51;
- 24) art. 52 uchyla się pkt 1;
- 25) w art. 53 uchyla się pkt 1;
- 26) w art. 55 pkt 1-3 otrzymują brzmienie:
 - „1) w art. 60 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3. Do okresów pracy, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się okresów zatrudnienia w partii komunistycznej (Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej), jak również w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.”;
 - 2) w art. 61 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3. Do okresów pracy, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się okresów zatrudnienia w partii komunistycznej (Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej), jak również w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.”;
 - 3) w art. 64 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3. Do okresów pracy, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się okresów zatrudnienia w partii komunistycznej (Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej), jak również w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.””.
- 27) art. 56 otrzymuje brzmienie:
 - „Art. 56. 1. Osoba urodzona przed dniem 1 sierpnia 1972 r., która w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pełni funkcję publiczną

wymienioną w art. 4, ma obowiązek złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1, w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Osoba, która po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nadal kandyduje lub ubiega się o objęcie funkcji publicznej, wymienionej w art. 4, ma obowiązek złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1, przed objęciem tej funkcji.”;

28) art. 57 uchyla się;

29) art. 58 otrzymuje brzmienie:

„Art. 58. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Prezes Instytutu Pamięci Narodowej utworzy rejestr oświadczeń, o którym mowa w art. 12 ust. 1.”;

30) art. 59 otrzymuje brzmienie:

„Art. 59. 1. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Instytut Pamięci Narodowej rozpocznie publikację katalogów, o których mowa w art. 52a pkt 5 – 8 ustawy wymienionej w art. 39, w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą.

2. W katalogu, o którym mowa w art. 52a pkt 5 ustawy wymienionej w art. 39, w pierwszej kolejności zamieszcza się dane osobowe osób pełniących istotną rolę w życiu publicznym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym.”;

31) w art. 60 po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Należności i zobowiązania Biura Rzecznika Interesu Publicznego stają się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy należnościami i zobowiązaniami Instytutu Pamięci Narodowej.

2b. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy Instytut Pamięci Narodowej wstępuje w prawa i obowiązki wynikające z umów i porozumień zawartych przez Biuro Rzecznika Interesu Publicznego.”;

32) art. 61 otrzymuje brzmienie:

„Art. 61. W terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie przekazuje Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty, o których mowa w art. 3.”;

33) w art. 62:

1) ust. 1 – 4 otrzymują brzmienie:

„1. Nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz Szef Agencji

Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu prześlą do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty organów bezpieczeństwa państwa, a także akta funkcjonariuszy i żołnierzy wytworzone lub gromadzone w okresie do dnia 31 lipca 1990 r.

2. Nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Minister Obrony Narodowej prześle do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty organów bezpieczeństwa państwa, a także akta funkcjonariuszy i żołnierzy tych służb wytworzone lub gromadzone w okresie do dnia 31 grudnia 1990 r.
 3. Nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dyrektorzy Archiwów Akt Nowych oraz innych archiwów państwowych prześlą do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy wymienionej w art. 39.
 4. Dyrektorzy Archiwów Akt Nowych oraz innych archiwów państwowych nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przygotowują do udostępnienia pracownikom i prokuratorom Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty wytworzone lub zgromadzone przez Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk oraz wojewódzkie i miejskie urzędy kontroli prasy, publikacji i widowisk, Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk oraz okręgowe urzędy, a także przez Urząd do Spraw Wyznań oraz terenowe organy administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw wyznań stopnia wojewódzkiego. Przepisu art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673 z późn. zm.) nie stosuje się.
 5. Obowiązki, o których mowa w ust. 1-4, dotyczą także kopii dokumentów, niezależnie od czasu ich sporządzenia”,
- 2) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. W terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu oraz Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Prezesem Instytutu Pamięci Narodowej, ustalą, czy w odniesieniu do dokumentów przekazywanych do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w trybie określonym w ust. 1-3, nie zachodzą przesłanki do zastrzeżenia dostępu, o którym mowa w art. 39 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 39. Wniosek o zatwierdzenie zastrzeżenia dostępu do określonych dokumentów, o którym mowa w art. 39 ust. 3 ustawy wymienionej w art. 39, powinien zostać złożony przed przekazaniem dokumentów do Instytutu Pamięci Narodowej.”,

3) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Prezes Instytutu Pamięci Narodowej może, w każdym czasie, zażądać od organów, o których mowa w ust. 1-3, dokumentów nieprzekazanych. Przekazanie dokumentów następuje w terminie wyznaczonym przez Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.”,

4) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do innych instytucji i organów władzy publicznej.”;

34) art. 63 otrzymuje brzmienie:

„Art. 63. 1. Wnioski i pytania, o których mowa w art. 30 ustawy wymienionej w art. 39, w brzmieniu dotychczasowym, niezrealizowane do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, traktuje się jako wniosek, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 39, w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą.

2. Do spraw, o których mowa w ust. 1, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą.

3. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy pokrzywdzony w rozumieniu art. 6 ustawy, o której mowa w art. 39, w brzmieniu dotychczasowym, który uzyskał prawo wglądu do dotyczących go dokumentów i nie zrealizował tego prawa przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, może uzyskać wgląd do dotyczących go dokumentów na zasadach określonych w ustawie, o której mowa w art. 39, w brzmieniu dotychczasowym, po złożeniu oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1.”;

35) po art. 63 dodaje się art. 63a w brzmieniu:

„Art. 63a. 1. Postępowania lustracyjne wszczęte, lecz niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, toczą się według przepisów dotychczasowych, z zastrzeżeniem ust. 2 – 6.

2. W postępowaniach, o których mowa w ust. 1, uprawnienia i obowiązki Rzecznika Interesu Publicznego przejmuje dyrektor Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej lub wyznaczony przez niego prokurator Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej.

3. W postępowaniach, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepis art. 18.

4. Postępowania lustracyjne wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i niezakończone w pierwszej instancji do dnia zniesienia Wydziału Lustracyjnego Sądu Apelacyjnego w Warszawie, rozpatruje sąd okręgowy, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie lustracyjne.
5. Postępowania lustracyjne wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i niezakończone w drugiej instancji do dnia zniesienia Wydziału Lustracyjnego Sądu Apelacyjnego w Warszawie, rozpatruje sąd apelacyjny, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie lustracyjne.
6. W przypadkach, o których mowa w ust. 4 i 5, rozprawę prowadzi się od początku.”;

36) art. 66 i 67 otrzymują brzmienie:

„Art. 66. Traci moc ustawa z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne, z wyjątkiem art. 30.

Art. 67. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia z wyjątkiem:

- 1) art. 39 pkt 7, art. 46 pkt 2 i art. 53 pkt 2 i 3, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia,
- 2) art. 43 pkt 2, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

Art. 2.

Ogłoszenie tekstu jednolitego ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów oraz ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nastąpi w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIK Nr 1**Wzory oświadczeń o pracy lub służbie w organach bezpieczeństwa państwa
lub współpracy z nimi w okresie od dnia 22 lipca 1944 r.
do dnia 31 lipca 1990 r.****Część A**

Ja syn/córka
 (imię i nazwisko, nazwisko (imię ojca)
 rodowe, inne nazwiska używane
 w latach 1944-1990)
 urodzony/urodzona
 zamieszkały/zamieszkała
 (data i miejsce urodzenia)

.....legitymujący się/legitymująca się
 (adres zamieszkania)

..... świadom/świadoma
 (nazwa dokumentu stwierdzającego tożsamość,
 jego numer i numer PESEL)
 odpowiedzialności za złożenie niezgodnego z prawdą
 oświadczenia, po zapoznaniu się z treścią ustawy z dnia 18
 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach
 organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści
 tych dokumentów, oświadczam, że nie pracowałem/nie pracowałam,
 nie pełniłem/nie pełniłam służby ani nie byłem/nie byłam
 świadomym i tajnym współpracownikiem* organów bezpieczeństwa
 państwa w rozumieniu art. 2 i art. 3a powołanej ustawy.

.....
 (własnoręczny podpis)

Jasyn/córka
 (imię i nazwisko, nazwisko rodowe, (imię ojca)
 inne nazwiska używane
 w latach 1944-1990)
 urodzony/urodzona zamieszkały/zamieszkała
 (data i miejsce urodzenia)

..... legitymujący się/legitymująca się
 (adres zamieszkania)

..... świadom/świadoma
 (nazwa dokumentu stwierdzającego tożsamość,
 jego numer i numer PESEL)

odpowiedzialności za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia, po zapoznaniu się z treścią ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, oświadczam, że pracowałem/pracowałam, pełniłem/pełniłam służbę, byłem/byłam świadomym i tajnym współpracownikiem* organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 1, art. 2, art. 4 i art. 4a powołanej ustawy.

.....
(własnoręczny podpis)

* Właściwe podkreślić.

Część B**

Lp.	Organ bezpieczeństwa państwa określony w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów	Funkcja	Data podjęcia i zakończenia pracy, służby lub współpracy

Dodatkowo wyjaśniam:

.....

.....

.....

.....

Wyrażam zgodę / nie wyrażam zgody * na podanie do publicznej wiadomości w trybie określonym w art. 11 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, danych zawartych w części B załącznika.

.....

(własnoręczny podpis)

* Właściwe podkreślić.

** Wypełniają osoby, które oświadczyły, że służyły, pracowały lub współpracowały z organami bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr , poz. z późn. zm.).

**WYKAZ
KATEGORII WSPÓŁPRACY Z ORGANAMI BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA**

Kategorie współpracy z organami bezpieczeństwa państwa	Formy działalności w ramach współpracy z cywilnymi organami bezpieczeństwa państwa: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, Komitet do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego, Służba Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych	Formy działalności w ramach współpracy z wojskowymi organami bezpieczeństwa państwa: Informacja Wojskowa, Wojskowa Służba Wewnętrzna
CZEŚĆ I		
Zasadnicze rodzaje działalności	agent (Ag.) informer (Inf.) rezydent (Rez.) tajny współpracownik (TW) kontakt operacyjny (KO) konsultant (Kons.) tajny współpracownik (TW)	agent (Ag.) tajny informator vel informator (Inf.) rezydent (Rez.) agent (Ag., także TW) informer (Inf., także TW) nieoficjalny pracownik (NP.) tajny współpracownik (TW)
Nierejestrowane (nieoficjalne) rodzaje działalności	kontakt operacyjny (KO) kontakt obywatelski (KO) kontakt poufny (KP) kontakt służbowy (KS) rezydent (Rez.) osoba informująca (OI) oficjalne osobowe źródło informacji (OOZI) konsultant (Kons.) osoba zaufana (OZ) (piony „B”, „T”, „W”)	kontakt operacyjny (KO) osoba zaufana (OZ)
Pomocnicze rodzaje działalności	dysponent lokalu kontaktowego (LK) dysponent skrzynki kontaktowej (SK) dysponent skrzynki adresowej (SA) dysponent punktu kontaktowego (PK)	dysponent mieszkania konspiracyjnego (MK) dysponent lokalu spotkaniowego (LS) dysponent lokalu konspiracyjnego (LK) dysponent lokalu kontaktowego (LK) dysponent mieszkania tajnego (MT)
CZEŚĆ II		
Zapisy ewidencyjne		

Kategorie współpracy z organami bezpieczeństwa państwa	Formy działalności w ramach współpracy z cywilnymi służbami wywiadowczymi: Wydział II Samodzielny Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, Departament VII Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, Departament I Korpusu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego/Ministerstwa Spraw Wewnętrznych	Formy działalności w ramach współpracy z wojskowymi organami bezpieczeństwa państwa: Oddział II Wywiadowczy, Zarząd II Sztabu Generalnego
CZEŚĆ I		
Sformalizowane rodzaje działalności	agent (Ag.) tajny współpracownik (TW) kontakt służbowo-informacyjny (KSI) kontakt operacyjny (KO) kontakt informacyjny (KI)	agent (Ag.) współpracownik (WS) wywiadowca (Wyw.) nielegalny pracownik wywiadu (NPW)
Nierejestrowane (nieoficjalne) rodzaje działalności		osoba zaufana (OZ)
Pomocnicze rodzaje działalności	dysponent mieszkania konspiracyjnego (MK) dysponent lokalu kontaktowego (LK) dysponent lokalu konspiracyjnego (LK) dysponent punktu adresowego (PA) dysponent skrzynki kontaktowej (SK) dysponent punktu korespondencyjnego (PK) dysponent telefonu konspiracyjnego (TK) kurier łącznik osoba obsługująca konspiracyjny punkt kontaktowy	dysponent lokalu konspiracyjnego (LK) dysponent punktu adresowego dysponent telefonu konspiracyjnego (TK) dysponent punktu kontaktowego (PK) agent – łącznik agent – radiotelegrafista agent - dysponent punktu adresowego
CZEŚĆ II		
Zapisy ewidencyjne		

U z a s a d n i e n i e

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej składając podpis pod ustawą z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, podzielił opinię twórców aktu, iż konieczna jest ochrona i umocnienie demokracji w Rzeczypospolitej Polskiej poprzez doprowadzenie do stanu, w którym funkcje publiczne w państwie oraz zawody wymagające zaufania społecznego będą pełnione lub wykonywane przez osoby, których przeszłość nie budzi wątpliwości w zakresie służby, pracy bądź takich kontaktów z organami bezpieczeństwa komunistycznego państwa, których ocena moralna musi być negatywna. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w uchwale z dnia 16 listopada 1994 r. potępiając zbrodniczą działalność komunistycznych cywilnych i wojskowych organów bezpieczeństwa, stwierdził, że organy bezpieczeństwa państwa totalitarnego „były przeznaczone do zwalczania organizacji i osób działających na rzecz suwerenności i niepodległości Polski” i ponoszą odpowiedzialność „za cierpienia i śmierć wielu tysięcy obywateli polskich”.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej odnosząc się do ciągłości prawnej między II a III Rzeczypospolitą Polską w uchwale z dnia 16 kwietnia 1998 r. uznał państwo utworzone w wyniku II wojny światowej na ziemiach polskich i funkcjonujące w latach 1944-1989 za „państwo niedemokratyczne o totalitarnym systemie władzy, będące elementem światowego systemu komunistycznego, pozbawione suwerenności i nie realizujące zasady zwierzchnictwa Narodu”.

Wobec tak jednoznacznej oceny państwa totalitarnego należy wyrazić opinię, iż świadome wspomaganie działalności organów wrogich Narodowi Polskiemu oznaczać powinno utratę elementarnych kwalifikacji moralnych do

pełnienia funkcji i wykonywania zawodów istotnych dla życia społecznego i prawidłowego funkcjonowania struktur demokratycznego państwa.

Zaproponowane w ustawie z dnia 18 października 2006 r. zastąpienie dotychczasowej procedury lustracyjnej opartej na obowiązku składania oświadczeń, zobowiązaniem do przedkładania właściwym podmiotom urzędowych potwierdzeń co do faktu istnienia w archiwach Instytutu Pamięci Narodowej dokumentów z lat 1944-1990, uznać należało za niewykonalne w możliwym do zaakceptowania terminie z powodu potencjału organizacyjno-technicznego Instytutu Pamięci Narodowej, jak również z uwagi na to, iż zaistniała niekwestionowana potrzeba rozbudowy katalogu funkcji i zawodów, których pełnienie lub wykonywanie powinno zostać powierzane osobom godnym zaufania, osobom których przeszłość wolna jest od zdarzeń świadczących o świadomym współdziałaniu ze służbami bezpieczeństwa komunistycznego państwa, co traktować należy jako równoznaczne z przyzwoleniem takiej osoby na wyrządzanie krzywdy innym, najczęściej tym, dzięki których odwadze i poświęceniu Rzeczpospolita Polska jest obecnie państwem wolnym i demokratycznym.

Mankamentem koncepcji przedkładania urzędowych potwierdzeń istnienia określonych dokumentów z lat 1944-1990 jest również przeświadczenie twórców ustawy o prawdziwości i autentyczności zachowanych dokumentów i wiary w to, iż w sposób niekwestionowany odzwierciedlają nie tylko fakt istnienia ale również treść związku konkretnej osoby z byłymi służbami komunistycznego państwa. Nie można było zaakceptować powiązania treści urzędowego zaświadczenia z możliwością rozwiązania na tej podstawie umowy o pracę lub odwołania ze stanowiska i to przy pozostawieniu oceny treści zaświadczenia swobodnej ocenie podmiotu zatrudniającego.

Powodem skierowania do Sejmu projektu nowelizacji ustawy przyjętej przez Sejm w dniu 18 października 2006 r. jest sprzeciw przeciwko nadaniu

dokumentom wytworzonym przez komunistyczne służby bezpieczeństwa waloru prawdziwości i brak zgody na to, by akta te bez jakiegokolwiek weryfikacji mogły mieć wpływ na losy i karierę zawodową wielu osób. Projekt zmierza także do tego, by informacje dotyczące osób, które składając oświadczenia lustracyjne przyznały się do współpracy, pracy lub służby były ujawniane w większym niż dotychczas zakresie. Obecnie jedyną dolegliwością takiego przyznania jest zamieszczenie ogólnikowej informacji w „Monitorze Polskim”, tak jakby współdziałanie z organami bezpieczeństwa totalitarnego państwa było etycznie obojętne. Osoba, która przyznała się do współpracy z organami bezpieczeństwa bez przeszkód może pełnić wszystkie najważniejsze funkcje publiczne w państwie. Wspomaganie i umożliwianie represji państwa totalitarnego w stosunku do własnych obywateli jest naganne, dlatego by umożliwić społeczny osąd takich działań, poprzez stosowną nowelizację ustawy o IPN, przewiduje się publikację (z wykorzystaniem elektronicznych środków przekazu) danych wszystkich osób, również zobowiązanych do złożenia oświadczeń lustracyjnych, wobec których zachowały się dokumenty świadczące o ich związkach z byłymi organami bezpieczeństwa państwa, przy czym należy podkreślić, iż forma upublicznienia nie zakłada, tak jak w przypadku instytucji „osobowych źródeł informacji”, prostego przeniesienia danych osobowych z zachowanej dokumentacji do jednego katalogu, lecz proponuje kategoryzację związków ze służbami, między innymi poprzez obowiązek zamieszczania informacji o rodzajach dokumentów zgromadzonych w zasobie archiwalnym IPN. Ponadto każdy katalog będzie zawierał opis danej kategorii, przebieg pracy służby lub współpracy, treść zapisów ewidencyjnych, wzmiankę o uzupełnieniach, sprostowaniach, uaktualnieniach lub załączonych dokumentach. Tak szczegółowe ujęcie zagadnienia publikowania list pozwoli uniknąć traktowania tajnych współpracowników i agentów na równi z innymi osobami, które z różnych powodów mieściłyby się w kategorii „osobowych źródeł informacji”. Regulacja powinna zapobiec krzywdzącym ocenom

postępowania osób, które ze względu na swoje obowiązki służbowe zetknęły się z funkcjonariuszami Służby Bezpieczeństwa. Kategorie współpracy z organami bezpieczeństwa, jakie zostaną wykorzystane w procesie tworzenia katalogów przez Biuro Lustracyjne IPN, zawiera załącznik do ustawy.

Kategoryzacja związków z byłymi organami bezpieczeństwa osób, których dane osobowe podlegać będą publikacji, pozwoli na dokonanie rzeczywistej i indywidualnej oceny etycznej zachowań w przeszłości. Osoba kwestionująca zasadność zamieszczenia jej danych w katalogu będzie miała prawo zakwestionować ujawnienie faktu nagannego współdziałania ze służbami, w trybie właściwym dla postępowania lustracyjnego, to znaczy w postępowaniu przed właściwym sądem okręgowym i po złożeniu oświadczenia lustracyjnego.

Przedstawiany Sejmowi projekt ustawy modyfikuje dotychczasową procedurę lustracyjną, to znaczy, zachowując obowiązek składania oświadczeń lustracyjnych, zmienia tryb oceny ich prawdziwości, której w pierwszej kolejności dokonywać będą prokuratorzy Biura Lustracyjnego IPN, a następnie – wykorzystując odpowiednio przepisy procedury karnej – sądy okręgowe właściwe ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie lustracyjne.

Ustawa z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne nie osiąga celu, dla realizacji którego została uchwalona. Postanowienia ustawy lustracyjnej zastępowane tezami wyroków sądowych i wskazówkami interpretacyjnymi zawartymi w uzasadnieniach orzeczeń przestały pełnić funkcje przepisów aktu normatywnego. W latach 1999-2005 Sąd Apelacyjny w Warszawie przekazał Rzecznikowi Interesu Publicznego 27 575 oświadczeń lustracyjnych. Ilość wniosków kierowanych do Sądu przez Rzecznika w sprawach wątpliwych oświadczeń wyniosła od 13 do 32 rocznie. Rozpoznanie sprawy trwało niejednokrotnie 5 lub 6 lat. Jedynie w

latach 1999-2000 Rzecznik Interesu Publicznego z przyczyn formalnych nie mógł skierować do Sądu wniosków o wszczęcie postępowania wobec 588 osób.

Zgodnie z projektem obowiązek wstępnej oceny prawdziwości złożonych oświadczeń lustracyjnych spoczywać będzie na prokuratorach Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięi Narodowej. Zaletą takiej regulacji jest umożliwienie szybkiego dotarcia do zachowanej dokumentacji i sprawnej oceny prawdziwości złożonego oświadczenia lustracyjnego. Dotychczasowe orzecznictwo sądowe, w tym orzeczenia interpretacyjne Trybunału Konstytucyjnego zobowiązują sędziów do dogłębnej i merytorycznej oceny działalności tajnych współpracowników, przy jednoczesnym zobowiązaniu sądów do stwierdzania nieistnienia współpracy w przypadku zachowania się jedynie rejestru z danymi osobowymi osoby lustrowanej. Praktyka orzecnicza wspólnie z obowiązkiem stosowania w procedurze karnej zasady domniemania niewinności i tłumaczenia wszelkich wątpliwości na korzyść oskarżonego uczyniły z sądowej kontroli prawdziwości oświadczeń lustracyjnych procedurę iluzoryczną. Dlatego w projekcie zaproponowano by oceny prawdziwości oświadczeń lustracyjnych, co do prawdziwości których prokuratorzy Biura Lustracyjnego powezmą uzasadnione wątpliwości, dokonywały sądy okręgowe. Od orzeczeń sądów okręgowych przysługiwać będzie apelacja rozpoznawana przez sądy wyższego rzędu. Odstępuje się zatem od instancji poziomej w postępowaniu odwoławczym w sprawach lustracyjnych, to znaczy ten sam sąd nie będzie rozpoznawał apelacji od własnych orzeczeń, tak jak ma to miejsce obecnie w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie. Kasacja do Sądu Najwyższego w sprawach lustracyjnych będzie mogła, w ciągu roku od uprawomocnienia się orzeczenia, zostać wniesiona jedynie przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego lub – na wniosek osoby lustrowanej – przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

Projekt ustawy gwarantuje jawność rozpraw lustracyjnych. Taka regulacja jest ze wszech miar zasadna nie tylko z powodu umożliwienia opinii publicznej

poznania przeszłych zachowań ludzi wpływających bądź zamierzających mieć wpływ na sprawy społecznie istotne, lecz także ze względów edukacyjnych i poznawczych. Sprawą o istotnym znaczeniu będzie możliwość zapoznania się z działalnością i trybem postępowania polskiego wymiaru sprawiedliwości. Jawne będą również akta zakończonych spraw lustracyjnych. Postępowanie lustracyjne będzie mogło zostać wznowione między innymi wtedy, kiedy po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty i dowody nie znane przedtem sądowi, wskazujące na to, że prawomocne orzeczenie z powodu nowych faktów i dowodów jest oczywiście niesłuszne. Postępowanie na niekorzyść osoby lustrowanej nie będzie mogło zostać wznowione, jeżeli od uprawomocnienia się orzeczenia upłynęło 10 lat. Tak jak dotychczas i również w okresie 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego „kłamstwo lustracyjne”, osoba, wobec której wydano takie orzeczenie, nie będzie mogła pełnić wskazanych w ustawie funkcji publicznych. Prawomocne orzeczenie sądu niekorzystne dla osoby lustrowanej stanowić będzie ustawową i obligatoryjną przesłankę pozbawienia „kłamcy lustracyjnego” pełnionej funkcji publicznej. Pozbawienie osoby lustrowanej pełnionej przez nią funkcji nastąpi z mocy prawa z dniem doręczenia orzeczenia sądu podmiotowi właściwemu do odbioru oświadczenia lustracyjnego.

Uregulowania zawarte w projekcie zmierzają do ujawnienia opinii społecznej informacji z przeszłości osób pełniących lub pretendujących do pełnienia funkcji publicznych lub wykonujących zawody wymagające zaufania publicznego, oczywiście o ile takie informacje znajdują się w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej. Utworzony zostanie w formie elektronicznej rejestr wszystkich oświadczeń lustracyjnych. Powszechnie dostępne będą informacje zawarte w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa dotyczące osób pełniących najważniejsze funkcje publiczne w państwie, z wyłączeniem informacji ujawniających pochodzenie etniczne lub rasowe, przekonania religijne, przynależność wyznaniową oraz danych o stanie zdrowia i życiu

seksualnym. Ujawnieniu nie będą również podlegać informacje o stanie majątkowym osób pełniących najważniejsze funkcje publiczne, w szczególności informacje dotyczące własności nieruchomości lub rzeczy ruchomych stanowiących dobra w rozumieniu przepisów o ochronie dóbr kultury. Jeżeli Instytut Pamięci Narodowej odmówi udostępnienia informacji dotyczących osób pełniących najważniejsze funkcje w państwie, stronie zainteresowanej przysługiwać będzie odwołanie, a w przypadku braku skuteczności takiego odwołania – skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Sąd administracyjny został zobowiązany do rozpatrzenia skargi w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.

Istotne znaczenie dla procesu lustracji w Polsce wydają się mieć proponowane w projekcie ustawy przepisy karne. Dotychczas na rozprawy lustracyjne w charakterze świadków wzywani byli przede wszystkim funkcjonariusze komunistycznych organów bezpieczeństwa państwa, którzy składali zeznania na korzyść osób lustrowanych, posuwając się często do podważania wiarygodności dokumentów, którzy sami sporządzili. Generalizując dotychczasowe doświadczenia w tym zakresie można byłoby stwierdzić, iż agentura w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej nie istniała, w przeciwieństwie do pozostałych państw bloku komunistycznego, i że działania byłych służb bezpieczeństwa PRL oparte były wyłącznie o fałszywe lub pozorowane działania jej funkcjonariuszy.

Zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy przez świadka w postępowaniu lustracyjnym stanowić będzie typ kwalifikowany określonego w Kodeksie karnym przestępstwa składania fałszywych zeznań. Sprawca takiego przestępstwa podlegać będzie karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5, a nie do lat 3 jak sprawca przestępstwa określonego w art. 233 § 1 Kodeksu karnego. Jeszcze surowsza odpowiedzialność – kara pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 – została przewidziana dla osób, które w postępowaniu lustracyjnym zeznają nieprawdę lub zatajają prawdę, a wcześniej pełniły służbę

zawodową lub pracowały we wskazanych w ustawie organach bezpieczeństwa państwa. Sąd skazując sprawcę przestępstwa złożenia fałszywych zeznań w postępowaniu lustracyjnym obligatoryjnie zastosuje dziesięcioletni zakaz pełnienia funkcji publicznych.

By zapobiec „dzikiej lustracji” i wykorzystywaniu dokumentacji byłych służb bezpieczeństwa przez osoby do tego nieuprawnione, w projekcie ustawy spenalizowano zachowanie polegające na bezprawnym posiadaniu takich dokumentów. Kto posiadając bez tytułu prawnego dokumenty zawierające informacje z zakresu działania Instytutu Pamięci Narodowej nie wyda ich Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej, podlegać będzie karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Najważniejszą zmianą wprowadzaną do ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, poza zobowiązaniem Biura Lustracyjnego IPN do przygotowania i publikowania katalogów zawierających dane osób, wobec których zachowały się dokumenty świadczące o ich związkach z byłymi organami bezpieczeństwa państwa, jest modyfikacja procedury powszechnego udostępniania dokumentów znajdujących się w archiwum IPN. Projektodawca rezygnując z instytucji „pokrzywdzonego” zachował wszelkie uprawnienia tych osób, które z uwagi na nienaganną postawę w przeszłości uzyskują pełny dostęp do kopii dokumentów z możliwością uzyskania ich kopii i prawem do ujawnienia nazwisk oraz dalszych danych identyfikujących tożsamość funkcjonariuszy, pracowników, żołnierzy oraz współpracowników organów bezpieczeństwa państwa. Każdy kto uzyska wgląd w dotyczące go niezanonimizowane dokumenty, będzie miał prawo zwrócenia się do Instytutu Pamięci Narodowej o zamieszczenie danych osoby trzeciej w katalogu publikowanym przez Biuro Lustracyjne IPN, oczywiście o ile z treści zachowanych dokumentów wynika, iż zamieszczenie tych danych jest uzasadnione, a jedynie z uwagi na niekompletny stan przekazanych do

archiwum IPN materiałów, dane takiej osoby w katalogu nie zostały jeszcze zamieszczone.

Instytucja „pokrzywdzonego” stworzona wyłącznie na użytek postępowania polegającego na udostępnianiu dokumentów byłych organów bezpieczeństwa państwa w odbiorze społecznym zaczęła być utożsamiana z „certyfikatem właściwego postępowania w przeszłości”. Niejednoznaczność przepisów wzmocniona orzecznictwem sądowym doprowadzała do sytuacji, kiedy status „pokrzywdzonego” mógł zostać przyznawany również osobom na to niezasługującym. Z tego powodu uzasadniona jest rezygnacja z przyznawania tego statusu.

Osoba, która wystąpi do Instytutu Pamięci Narodowej z wnioskiem o udostępnienie do wglądu dotyczących jej dokumentów, nie otrzyma takiego prawa jeżeli dokumenty znajdujące się w archiwum IPN zostały przez taką osobę wytworzone lub przy jej udziale w ramach czynności wykonywanych w związku z jej pracą lub służbą w organach bezpieczeństwa państwa albo w związku z czynnościami wykonywanymi w charakterze tajnego informatora lub pomocnika przy operacyjnym zdobywaniu informacji. Niemożliwym będzie również dostęp do dokumentów, z których treści wynika, że osoba występująca ze stosownym wnioskiem do IPN, była traktowana przez organy bezpieczeństwa państwa jako tajny informator lub pomocnik przy operacyjnym zdobywaniu informacji, jeżeli zobowiązała się do dostarczania informacji organowi bezpieczeństwa państwa lub świadczenia takiemu organowi jakiegokolwiek pomocy w działaniach operacyjnych albo realizowała zadania zlecone przez organ bezpieczeństwa państwa, a w szczególności dostarczała temu organowi informacji. Odmowa uwzględnienia wniosku nastąpi w drodze decyzji administracyjnej, od której przysługiwać będzie odwołanie, a następnie skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów

dokonuje odpowiednich zmian w innych ustawach obowiązujących. Zmiany te wynikają z rozwiązań przyjętych w projekcie ustawy nowelizującej i mają przede wszystkim na celu zharmonizowanie pojęć zawartych w obowiązującym systemie prawa z nomenklaturą zawartą w przedmiotowym projekcie ustawy.

Projektowana ustawa zawiera przepisy przejściowe określające obowiązki osób pełniących w dniu jej wejścia w życie funkcje publiczne oraz osób, które ubiegają się o pełnienie tych funkcji. Określone zostały obowiązki organizacyjne Instytutu Pamięci Narodowej w zakresie publikacji katalogów oraz organów, w których dyspozycji znajdują się dokumenty o charakterze archiwalnym, które mają zostać przekazane do IPN. Odrębną regulację przewiduje się w odniesieniu do dokumentów znajdujących się w zasobie Archiwum Akt Nowych i innych archiwów państwowych, które zobowiązane zostają do przygotowania i udostępnienia swoich zasobów archiwalnych pracownikom IPN-u. Zgodnie z projektem osoby, które otrzymały status pokrzywdzonego będą mogły zrealizować swoje uprawnienia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Projekt zawiera także regulację dotyczącą wszczętych pod rządami dotychczasowych przepisów postępowań lustracyjnych. Będą się one toczyć według dotychczasowych zasad z zastrzeżeniem stosowania przepisów odnoszących się do jawności postępowania wprowadzanych projektowaną ustawą, a także wstąpienia w miejsce Rzecznika Interesu Publicznego dyrektora lub prokuratora IPN. W przypadku, gdy postępowanie lustracyjne nie zostało zakończone do dnia zniesienia Wydziału Lustracyjnego Sądu Apelacyjnego w Warszawie sprawę rozpatrywać będzie właściwy sąd okręgowy. Określona została także właściwość sądu w sprawach toczących się w drugiej instancji. Będzie nim właściwy sąd apelacyjny.

Modyfikacja procedury lustracyjnej, jak również nałożenie na Instytut Pamięci Narodowej dodatkowych zadań z pewnością spowoduje dodatkowe

koszty. Z obliczeń dokonanych przez Instytut Pamięci Narodowej wynika, iż przy założeniu konieczności oceny prawdziwości 300 000 oświadczeń lustracyjnych, w trybie przewidywanym przez projektodawcę, dodatkowe nakłady wyniosą 41,5 mln złotych (w tym związane z utworzeniem nowego pionu IPN, tj. koszty jednorazowe – 12 mln złotych oraz roczne koszty działalności – 29,5 mln zł). Powyższy szacunek niezbędnych kosztów został uzupełniony stwierdzeniem, iż obecnie niemożliwe jest wskazanie dokładnej liczby osób podlegających procedurze lustracyjnej na podstawie planowanej regulacji.

Projekt ustawy z uwagi na przedmiot przedłożenia został skierowany do Krajowej Rady Sądownictwa i Sądu Najwyższego celem zasięgnięcia opinii.

Przedmiot projektowanej nowelizacji ustawy z dnia 18 października 2006 r. nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.